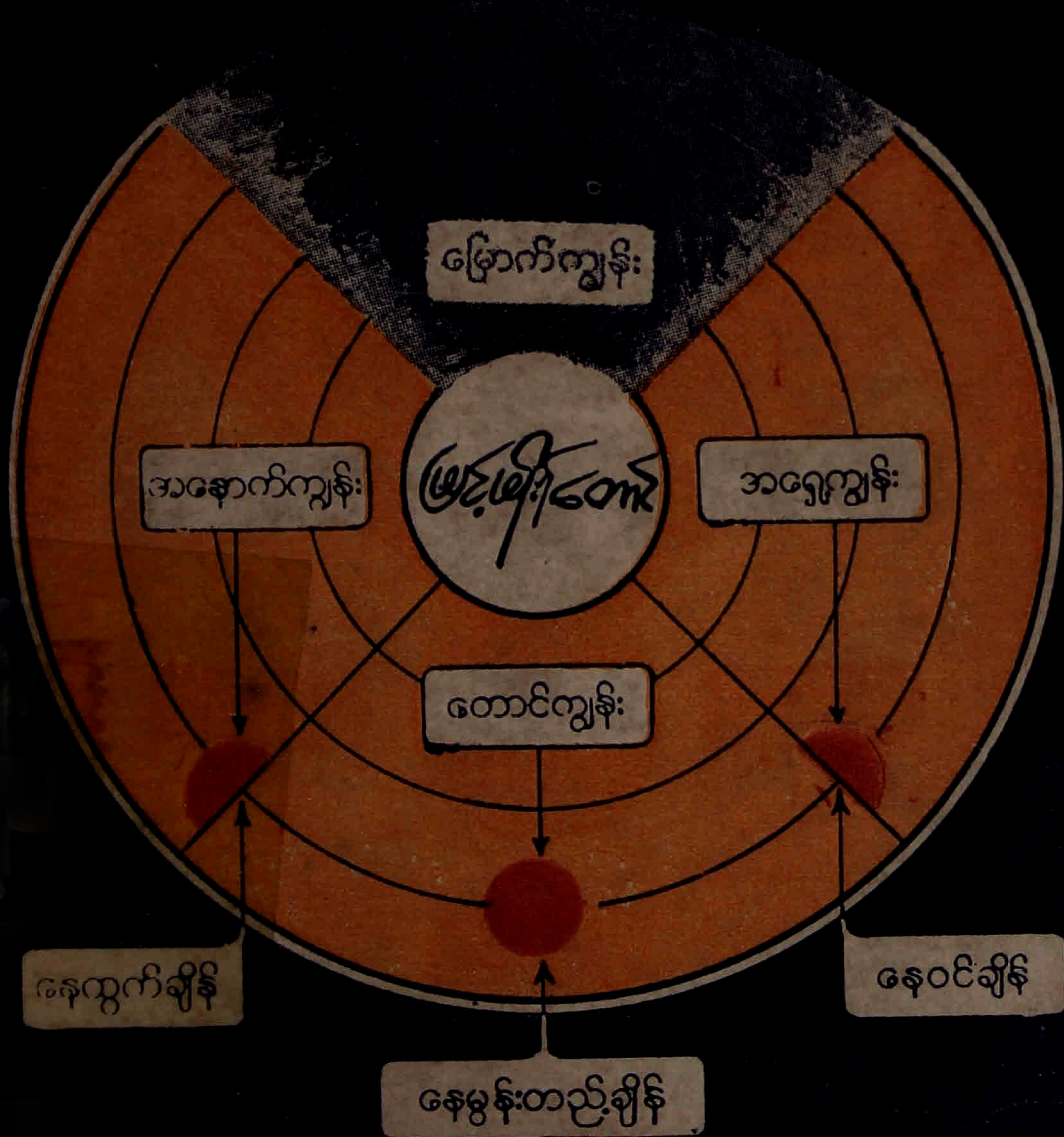

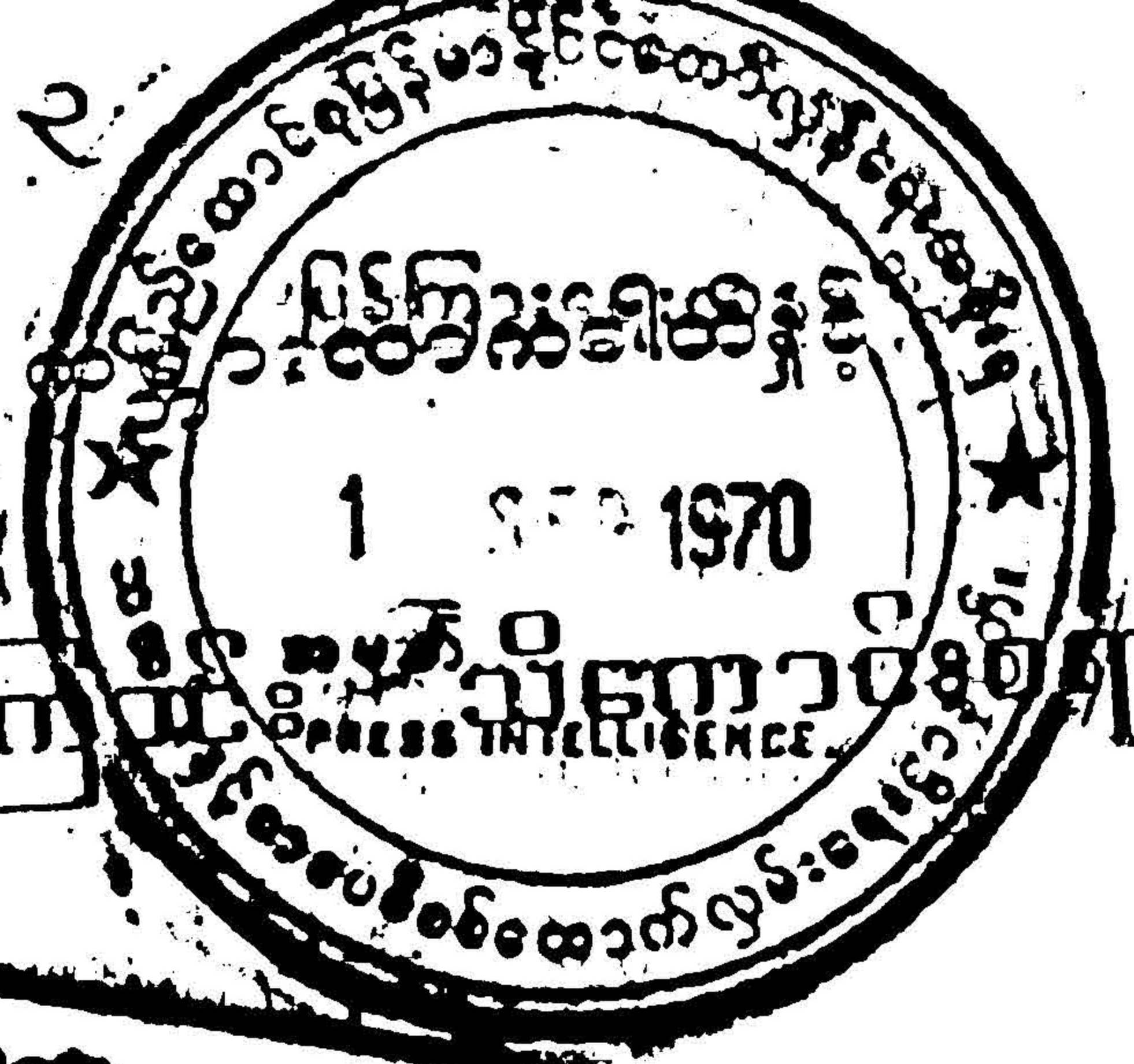
လိမ္မော်ရောင်နှင့် ပုစွန်အောင်

၉၇၆၂

၁၉၇-၂ စကြာဝဠာ
ပြုသစ

လ ရှေ့ အကြောင်း

PRESS INTELLIGENCE AND
RESEARCH DIVISION
DIRECTORATE OF INFORMATION
Acc: No.
Date:

အချက်အလက်ဌာန၏ ရေးသားပြုစုသည့်

သုတေသနစာတမ်း စိစစ်ရေးသူ - မူပိုင်ခွင့်။

ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့ဝင်များ၏ လက်မှတ်

ကမ္ဘာ့အခြေခံသုတေသနဌာန
ဒုတိယပုံနှိပ်ခြင်း စာအုပ်ရေ (၂၀၀၀)
၁၉၇၀၊ ခုဇူလိုင်လ။

မူပိုင်ရှင် ခွင့်ပြုချက် စာဖြင့် မရရှိဘဲ
တဆင့် ကူးယူ ပုံနှိပ်ခြင်း ခွင့်မပြု။

— x —

အ မြို့ နှစ် ၁-ကျပ်

စာရေးသူ၊ ... အသျှင်ဩသဓ ဓမ္မာရုံကျောင်းအာဒိကာရုံတိုက်
၇၊ ရပ်ကွက် သာကေတမြို့။

ထုတ်ဝေသူ၊ ... ဦးကျော်မြင့် ထန်းသစ်ရောင်ခြည်စာပေ အ
မှတ် ၁၉၊ ရန်ပြေ-လမ်း ၂၀၊ ၃၊ ရပ်ကွက်
သာကေတမြို့၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၈၉၄၊ မြ)

ရိုက်နှိပ်သူ၊ ... ဒေါ်လှစ၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၈၂၉၊ မြ)က
ဒေါ်လှစ၊ ရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက် အမှတ် ၉၇/၁၊
ကင်းဘဲ(လ်)လမ်း ရန်ကုန်မြို့ တွင် ရိုက်နှိပ်သည်

ခွင့်ပြုချက်၊ ... ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်အမှတ်
(၃၉၉၆)အရ ရိုက်နှိပ်သည်။

ဖြန့်ချိရာဌာန၊ ... ဒေါ်လှစ၊ ရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၉၇/၁၊
ကင်းဘဲ(လ်)လမ်း ရန်ကုန်မြို့။

စာဖတ်နည်း

- (၁) ပါဠိတွေကို ကျော်ဖတ်ပါ။
- (၂) အကိုး သာဓက လိုမှသာ ပါဠိကို ပြန် ဖတ်ပါ။ ။
- (၃) အနက်ကို အလိုရှိပါက နောက်ဆက်တွဲမှာ ကြည့်ပါ။

တုံ့ပြန်သော စေတနာ ထားပါရန်။

စာ၏တန်ဖိုး ကုန်ကျစရိတ်များနှင့်တကွ အမြတ်အစွန်း ရလိမ့်မီ မငဲ့ကွက်ပဲ ဒေသနာတော်နည်းကျကျ သိမှတ်ကြ စေရန် အလွန်နဲ့သောနှုန်းထားဖြင့် ဖြန့်ဝေလိုက် သည်ကို သတိမူ၍ စေတနာ တုံ့ပြန်ကြစေလိုပါကြောင်း။

ဘိုက်တွန်းခြင်း။

သတိတိမ်းပါး၍ ချွတ်ချော်သော အရာများ တွေ့ရှိပါက အမှန်ဖြစ်အောင် ပြုပြင် သုခိသင်တော်မူကြရန် ပညာရှင် အပေါင်းတို့အား တိုက်တွန်းပါကြောင်း။

ဤစာတမ်း၌ သာဓက ဆောင်ထားသော ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာအမှတ်ပြုကျမ်းများမှာ ဆဋ္ဌသံဂါယနာမှ ပိဋကတ်တော်များဖြစ်ပါသည်။

အ သျှင် သြ သ ဓ

၁၃၃၁-ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း ၁-ရက်နေ့။

အဘယ်ကြောင့်

ဤစာတမ်း ထွက်ပေါ် လာရသနည်း။

စကြာဝဠာ ကမ္ဘာလောကဓာတ် တည်နေပုံ အခြင်းအရာ၊ လ၊ နေတို့ ထွက်ပေါ် သွားလာနေပုံ အခြင်းအရာများကို ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင် ဟောတော်မူခဲ့သော သာမဏိသိက ဒေသနာတော်၊ ထိုဒေသနာတော်ကို အထောက်အကူပြု၍ ဗုဒ္ဓ မတညူ မဟာထေရ်မြတ်တို့ အဆက်ဆက် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြသော အဠကထာ၊ ဋီကာ၊ ဂန္ထနိရ အရပ်ရပ်တို့၌ ညွှန်ပြ ထားသော နည်းလမ်းအတိုင်း မှန်ကန်တိကျစွာ သိမှတ်လိုပါကြောင်း တပည့် အပေါင်းတို့ တောင်းပန်ကြသည်ကို အကြောင်းပြု၍ မိမိ အလုံ ဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်သော “အတ္တနောမတိ ဝိနိစ္ဆယ” မပါရှိစေမူ၍ ခိုင်လုံသော အထောက်အကူများဖြင့် ညွှန်ပြကာ ဖြေဆို ရေးသား ချီးမြှောက်လိုက်သည်အတွက် ဤစာတမ်း ထွက်ပေါ် လာရပေသည်။

အထူးအားဖြင့်—

ကျွန်ုပ်တို့ ကိုးကွယ်ရာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် ရှိသမျှ အားလုံးကိုသိတော်မူသဖြင့် “သဗ္ဗညူ” ဘွဲ့ထူးကို ခံယူထားသည့် အထဲက လောကသုံးပါးလုံးကိုလည်း ထူးထူးကဲကဲ အကြောင်းမရှိ အကုန် သိတော် မူသည့် အတွက် တသီး တခြား “လောကဝိဒ္ဓ” ဘွဲ့ထူးကို ခံယူတော် မူရပြန်သည်။ သိတော်မူသည့် အတိုင်းပင် သတ္တဝါတို့နေရာ တော၊ တောင်၊ ရေ၊ မြေ၊ သမုဒ္ဒရာ၊ သီဒါစသော

ဩကာသလောက အကြောင်းကို နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင် ငါးရာ ကျော်ကပင် အတိအကျ ဟောထားပြီးဖြစ်ပေသည်။ ဘုရားရှင်တို့ စကားသည် “အဒုဇ္ဈဝစနာဗုဒ္ဓါ” ဆိုသည့်အတိုင်း စကားနှစ်ခွန်း ငပြာရိုးမရှိ။ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါးရာကျော်က ဟောခဲ့သော ဒေသနာတော်အတိုင်း မြတ်စွာဘုရား စကားတော်သည် မှန်ကန် တိကျစွာ ယခုထက်တိုင် တည်လျက်ရှိပေသည်။

ကျွန်ုပ် သည် လည်း မြတ် စွာ ဘုရား ၏ လောကဝိဒ္ဓဂုဏ် တော်ကို အာရုံပြု၍ လောကဝိဒ္ဓ ဂုဏ်တော်၏ အဖွင့် ကျမ်းဂန် များကိုအားကိုးပြုကာ စကြာဝဠာ၊ ကမ္ဘာ၊ လ၊ နေတို့အကြောင်းကို အတိအကျ သိကြစေရန် ဤစာတမ်းကို ရေးသား လိုက်ရပေ သတည်း။

အလေးပြုခြင်း-

ကျွန်ုပ်အား တတ်သိလိမ္မာအောင် သွန်သင်ပြသ ဩဝါဒ ပေးတော်မူခဲ့သော ဝေဠုဝန်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဂဏသမုဋ္ဌာယက မဟာ နာယကာဓိပတိ ကျေးဇူးတော်အရှင် “ဝေဠုဝန် ဆရာတော် ဘုရားကြီး” နှင့်တကွ ငယ်စဉ်ကပင် စောင့်ရှောက် သွန်သင် ပညာပေးတော်မူခဲ့သော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ သံလျင်မြို့ ဖားကူး အရှေ့ရွာ ကျေးဇူးတော်အရှင် “မူလဓမ္မာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး” တို့အား ဤစာတမ်းဖြင့် လေးလေးမြတ်မြတ် ပူဇော် ကန်တော့ ပါ၏။

အ သျှင် ဩ သ ဓ
သာကေတမြို့။

စာပိုဒ်အညွှန်း မာတိကာ။

(စာပိုဒ်)	(ပထမပိုဒ်)	(စာမျက်နှာ)
(၁)	လ, နေတို့ မည်သည့်အခါကစ၍ ထွက်ပေါ်လာကြသနည်း	၁
(၂)	မည်သို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် လ, နေတို့ ထွက်ပေါ်လာသနည်း	၂
(၃)	လ, နေတို့သည် ဘယ်လ - ဘယ်နေ့က စ၍ ထွက်ပေါ်လာသနည်း	၄
(၄)	လ, နေတို့သည် မည်ကဲ့သို့ လှည့်လည်သွားနေကြသနည်း	၄
(၅)	လ, နေတို့၌ ဗီမာန်ရှင် နတ်သားများ ရှိပါသလော	၅
(၆)	လ နတ်သား, နေ နတ်သား တို့သည် ပုထုဇဉ်လော၊ အရိယာလော	၆
(၇)	လ, နေတို့ကား မည်မျှတန်ခိုးကြီး၍ မည်မျှ အဆင့်အတန်း ရှိကြသနည်း	၈
(၈)	လ ဗီမာန်, နေ ဗီမာန် တို့သည် အဘယ်၌ တည်နေကြသနည်း	၁၄
(၉)	လ, နေတို့ကို အဘယ် သူ အန္တရာယ်ပြုနိုင်သနည်း	၁၆

(ခေဒိန္ဒ) (ပထမဒိန္ဒ) (ခေယုဂ်န္ဒ)

(၁၀)	လ, နေတို့သည် မည်မျှလျှင်သော အဟုန်ဖြင့် သွားနေကြသနည်း	၁၇
(၁၁)	လ, နေတို့-တနေ့သွားသော ယူဇနာပေါင်း မည်မျှရှိသနည်း	၂၁
(၁၂)	လ, နေတို့သည် မြေပြင်မှ မည်မျှ မြင့်သော နေရာ၌ သွားနေကြသနည်း	၂၂
(၁၃)	ကောင်း ကင် ၌ လ, နေတို့ သွား ရာ လမ်းကြောင်း မည်မျှရှိသနည်း	၂၃
(၁၄)	သုံး ကျွန်း လင်း ခိုက် တ ကျွန်း မိုက် ကို သိမှတ်ရန်	၂၆
(၁၅)	ရာဟု အသူရိန်နတ်အကြောင်း သိမှတ်စရာ	၃၀

(ဒုတိယ ဒိန္ဒ)

(၁၆)	စကြာဝဠာခေါ်ပုံ အကြောင်းအရာ	၃၃
(၁၇)	ကမ္ဘာမြေကြီး တည်နေပုံ အခြင်းအရာ	၃၄
(၁၈)	ကမ္ဘာမြေထူ ပမာဏ	၃၄
(၁၉)	ကမ္ဘာရေထူ ပမာဏ	၃၅
(၂၀)	အောက်ခံလေထူ ပမာဏ	၃၅
(၂၁)	စကြာဝဠာတိုက်၏ အကျယ်ပမာဏ	၃၆
(၂၂)	စကြာဝဠာတိုက်၏ အဝန်းပမာဏ	၃၆
(၂၃)	မြင့်မိုရ်တောင်၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏ	၃၆
(၂၄)	မြင့်မိုရ်တောင်၏အရံ တောင်စဉ် ၇-ထပ်	၃၇
(၂၅)	ယုဂန္ဓုရ်တောင်၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏ	၃၈
(၂၆)	ဤသရေတောင်၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏ	၃၉

(၂၇)	ကရဝိကတောင်၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏ	၃၉
(၂၈)	သုဒဿနတောင်၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏ	၃၉
(၂၉)	နေမိန္ဒရတောင်၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏ	၃၉
(၃၀)	ဝိနတကတောင်၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏ	၃၉
(၃၁)	အဿကဏ်တောင်၏ အတိုင်းအတာပမာဏ....	၃၉
(၃၂)	စကြာဝဠာတောင်၏ အတိုင်းအတာပမာဏ....	၄၀
(၃၃)	စကြာဝဠာအပြင် သို့ လ, နေ ရောင် မရောက် နိုင်ကြောင်း	၄၀
(၃၄)	သီဒါသမုဒ္ဒရာများအကြောင်း	၄၁
(၃၅)	လူတို့နေထိုင်ရာ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းမြေ	၄၃
(၃၆)	ဇမ္ဗူဒိပ် ကျွန်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် သမုဒ္ဒရာကြီးများ	၄၄
(၃၇)	ကမ္ဘာမြေကြီး၏ အလျား-အနံ့ သိမှတ်စရာ....	၄၅
(၃၈)	တောင်ဘက်စကြာဝဠာ တခြမ်း ပမာဏ	၄၇
(၃၉)	မြောက်ဘက်စကြာဝဠာ တခြမ်း ပမာဏ	၄၈
(၄၀)	စကြာဝဠာတတိုက်လုံး၏ အချင်းပမာဏ	၄၈
(၄၁)	မြောက် ကျွန်း ဟူ၍ သိမှတ်ရန် အင်္ဂါ လက္ခဏာ များ	၄၉
(၄၂)	လ, နေတို့သွားရာ ကောင်းကင်ခရီးပုံစံ	၅၂
(၄၃)	နောက်ဆက်တွဲ နိဿယပိုင်း.....	၅၄

မှတ်ချက်။ ။ သာဓကပါဠိများ၏ ခေါင်းစဉ်အမှတ်နှင့် အက္ခရာ
ချင်း တိုက်ဆိုင်၍ နောက်ဆက်တွဲ နိဿယကို ကြည့်ရှုပါကုန်။

ခွင့်ပန်ခြင်း

သတိတိမ်းပါး၍ ချွတ်ချော်, ကြွင်းကျန်, ခဲသော အက္ခရာများကို အောက်ပါအတိုင်း ပြုပြင်သုတ်သင်၍ ကြည့်ရှုတော်မူကြရန် ခွင့်ပန်အပ်သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၂	၁	သရံပဘာ	သယံပဘာ
၃	၈	ကြောင့်	ကြောင့်
၄	၂၁	အာဝဋ္ဌန္တိ	အာဝဋ္ဌန္တိ
၆	၈	အထကထာ	အဋ္ဌကထာ
၇	၇	ပဋိတော်	ပါဋိတော်
၇	၁၅	ဗုဒ္ဓာ	ဗုဒ္ဓါ
၈	၅	လောက	လောက
၈	၆	ဤဒ္ဓိပါဒ-၃၅၁)	ဣဒ္ဓိပါဒ-၂၆)
၈	၁၀	တံခိုးကြီး	တန်ခိုးကြီး
၈	၂၃	၈ မ္ဗာနံ၊ နမမတ္တံ	ဓမ္မာနံ၊ နာမမတ္တံ
၉	၁၅	သာမာန်မျှ	သာမန်မျှ
၂၀	၆	ပမာနတော	ပမာဏတော
၂၀	၁၆	ပါတိပဒ	ပါဋိပဒ
၂၂	၁၇	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
၂၄	၄	ဗာဟိယဝီထိ	ဗာဟိရဝီထိ
၂၄	၁၈	စက္ကဝါလာန	စက္ကဝါဠာန
၂၉	၂၀	သရတ္ထ	သာရတ္ထ
၃၀	၁၆	ပဝိပဏ္ဍန္တ	ပရိပဏ္ဍန္တ
၃၁	၁၈	ဣဇ	ဣဇ
၃၃	၁၂	တ်သားရမည်	မှတ်သားရမည်
၃၅	၂၀	၈ မာဏမရိဟု	ပမာဏမရိဟု

တဘက်သို့

တဘက်မှ

စာမျက်နှာ၊ ကြောင်းရေ		အမှား	အမှန်
၃၆	၁	အကျယ်ပမာန	အကျယ်ပမာဏ
၃၇	၁၄	ယုဒဿန	သုဒဿန
၃၈	၁	မြင့်မိုတောင်	မြင့်မိုရ်တောင်
၃၈	၁၇	ကြောင့်	ကြောင့်
၅၅	၂၂	သုရိရော	သုရိယော
၅၆	၈	ပဇံ၊ ငါ၏	ပဇံ၊ သားတော်
၅၇	၃	စန္ဒိ	စန္ဒိ
၅၉	၁	ပီလေတွာ	ပီဠေတွာ
၆၀	၇	ရာဟု၊ ရာဟု	ရာဟု၊ ရာဟု
၆၁	၁၉	တလေကန်	တက်လေကန်
၆၁	၂၀	ရတနာတို့ဖြင့်	ရတနာတို့ဖြင့်
၆၂	၁၈	စရနမို့	စရကမို့

နမေခ တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သဗ္ဗသမ္ဗုဒ္ဓဿ

သဗ္ဗညု လောကနာထောပိ၊ လောကဝိဒ္ဓ ဂုဏာကရော။

ပစ္စတ္တ သိဒ္ဓဘာဝေန၊ ပါတောကာသပဒံ မမံ။ ။

လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကြွင်းမဲ့သည့် အလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် “သဗ္ဗညု” ဟူသောဘွဲ့ထူးကို ရတော်မူခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း၊ သိမ်းရုံး ပေါင်းစည်း၍ ရတော်မူသော ဘွဲ့တော်မှ တသီးတခြား ထင်ရှားစွာ သိတော်မူသော ဂုဏ်သကတ်တမျိုးကြောင့် “လောကဝိဒ္ဓ” ဟူသော ဂုဏ်တော်ပန်းကို ဆင်မြန်းပန်ဆင်တော်မူရလေပြီ။ ထိုလောကဝိဒ္ဓ ဂုဏ်တော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် သြကာသလောက၏ အကြောင်း အရာအဖြာဖြာကို ရေးသားဖော်ပြ မည်ဖြစ် သော အကျွန်ုပ် ကို စောင့်ရှောက် စောင့်မတော်မူပါစေသတည်း။ ဝါ-စောင့်ရှောက် စောင့်မတော်မူပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

ပ ထ မ ဝိဇ်း လ နေ တို့ ၏ အ ကြောင်း အ ရာ

- (၁) လနေတို့သည် မည်သည့်အခါကစ၍ ထွက်ပေါ်လာကြသနည်း။
- (က) ယတော ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ ရသပထဝီ ဟတ္ထေဟိ အာလပ္ပကာရကံ ဥပက္ကမိံသု ပရိဘုဉ္ဇိတံ၊

အထ တေသံ သတ္တာနံ သရံ ပဘာ အန္တရဓာယံ၊ သယံ-
 ပဘာ အန္တရဟိတာယ စန္ဒိမသုရိယာ ပါတုရဟေသံ။
 (ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိ၊ အဂ္ဂညသုတ်- ၇၀)

ကမ္ဘာဦးသူတို့သည် ရသပထဝီ ခေါ် မြေဆီ မြေသင်းကို
 လက်တို့ဖြင့် အလုပ်အလေးပြု၍ စားခြင်းငှာ အားထုတ်ကြကုန်၏။
 ထိုအခါ ထိုကမ္ဘာဦးသူတို့အား ကိုယ်ရောင်ကွယ်ပြောက်ကြသည်ရှိ
 သော် လနေတို့ ထင်ရှား ထွက်ပေါ်လာကြကုန်ပြီဟု ဝါသေဋ္ဌ
 ပုဏ္ဏားအား မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဤဒေသနာတော်
 အရ လနေတို့- မထွက်ပေါ်သေးမီ ကမ္ဘာဦးသူတို့မှာ မိမိတို့၏
 ကိုယ်ရောင်ဖြင့်သာ အလင်းရောင်ကိစ္စ ပြီးကြသည်။ လောလုပ္ပ
 တဏှာအတွက် ကိုယ်ရောင် ကွယ်ပျောက် သွားကြသောအခါ
 အလင်းရောင်မရှိ မှောင်အတိဖြစ်နေကြသည်။ ထိုအခါ သတ္တဝါ
 တို့၏ကံအလျောက် သတ္တဝါတို့အား ကျေးဇူးပြုပေးသော အနေ
 ဖြင့် အလင်းရောင်ကိုပေးနိုင်သော လနေတို့ အလိုလို ထွက်ပေါ်
 လာကြရပေသည်။ မည်သူကမျှ ဘန်ဆင်းတည်ထောင်ပေးရသည်
 မဟုတ်။ သတ္တဝါများ နေထိုင်စရာ ဩကာသ ဌာန ဖြစ်သော
 ကမ္ဘာမြေကြီးသည် သတ္တဝါတို့၏ ကံအားလျော်စွာ အလိုလို
 ဖြစ်ပေါ် တည်ထွန်းလာသလို မှတ်ရမည်။

- (၂) မည်သူတို့က မည်သို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် လနေတို့ ထွက်
 ပေါ်လာကြသနည်း။
- (ခ) တေသံ သတ္တာနံ သယံ ပဘာ အန္တရဟိတာယ အန္တ
 ကာရော အဟောသိ။ တေ ဘိတတသိတာ ဘဒ္ဒကံဝတယ
 သစေ အာလောကော ပါတုဘဝေယျာတိ စိန္တယိံ သု။
 တတော မဟာဇနဿ သူရဘာဝံဇနယမာနံ သုရိယမဏ္ဍလံ

ဥဋ္ဌဟိ။ တေနေဝဿ သူရိယောတိနာမံ အဟောသိ။
သသ္မိံဒိဝသံ အာလောကံ ကတော အတ္ထင်္ဂတေ ပုန အန္ဓိ-
ကာရော အဟောသိ။ တေ ဘဒ္ဒကံ ဝတဿ သစေ အညော
အာလောကော ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ စိန္တယိံ သု။ အထ နေသံ
ဆန္ဒိဉာတော စန္ဒမဏ္ဍလံ ဥဋ္ဌဟိ။ တေနေဝဿ စန္ဒောတိ-
နာမံ အဟောသိ။

(သုတ်ပါထေယျအဋ္ဌကထာ၊ အဂ္ဂညသုတ်-၅၀)

ကမ္ဘာဦးသူတို့အား ကိုယ်ရောင် ကွယ်ပျောက်သောကြောင့်
အလင်းရောင်မရှိ မှောင်အတိကျ၍နေချေ၏။ ထိုအခါကြောက်
လန့်တုန်လှုပ်ကြသဖြင့် အလင်းရောင်ဘုရင် ထင်ရှားပေါ်ထွက်လာ
ပါမူကား ကောင်းလေစွဟု ကြံစည် တောင့်တကြသည့်အတိုင်း
လူအပေါင်းတို့ကို ရဲရင့်စေလျက် အရောင်အလင်းကို ပေးနိုင်သော
နေဝန်း ထွက်ပေါ်လာခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ထိုနေကို သူရိယဟု
အမည်မှည့်ကြကုန်၏။

နေသည် နေ့အခါ၌သာ အလင်းကိုပြုလျက် စင်ပျောက်
သွားပြန်သောအခါ တဘန် မှောင်အတိ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏။ ထိုအခါ
တပါးသော အရောင် အလင်းတခု ဖြစ်ပေါ် လာပါမူကား
ကောင်းလေစွဟု ကြံစည် တောင့်တပြန်သောကြောင့်၊ လူတို့၏
အလိုဆန္ဒကိုသိ၍ အလင်းရောင်ပေးနိုင်သော လဝန်းပေါ်ထွက်
လာပြန်၏။ ထို့ကြောင့် လကို စန္ဒဟု အမည်ပေးကြကုန်၏။

ဤသို့လျှင် သတ္တဝါတို့၏ အလိုဆန္ဒ တောင့်တချက်အ
တိုင်း သတ္တဝါတို့၏ ကံအားလျော်စွာ သတ္တဝါတို့အတွက် လ၊
နေတို့ ပေါ်ထွက်လာပုံကိုမှတ်ရမည်။

(၃) လနေတို့သည် ဘယ်လ-ဘယ်နေ့ကစ၍ ထွက်ပေါ်လာကြသနည်း။

(ဂ) စန္ဒီမသုရိယာနံ ပန ပါတုဘူတဒိဝသေယေဝ သိနေရု-
စက္ကဝါဠဟိမဝန္တပဗ္ဗတာ စတ္တာရောစ ဒိပါ ပါတုဘဝန္တိ။
တေ စ ခေါ အပုဗ္ဗိ အစရိမံ ဖဂ္ဂုဏပုဏ္ဏမဒိဝသေယေဝ
ပါတုဘဝန္တိတိ ဝေဒိတဗျာ။
(သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၊ ပ- ၂၆၅)

လနေတို့ ထွက်ပေါ်စဖြစ်သော လရက်ကို တပေါင်းလပြည့်နေ့ဟု သမုတ်ကြသည်။ တပေါင်းလပြည့် လနေတို့ထွက်ပေါ်လာသောနေ့ကပင်လျှင် မြင့်မိုရ်တောင်၊ စကြာဝဠာတောင် ဟိမဝန္တာတောင်နှင့် ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့ပါ မရှေးမနှောင်း ထွက်ပေါ်လာကြသည်။

(ဃ) ဧဝံစန္ဒီမသုရိယေသု ပါတုဘူတေသု နက္ခတ္တာနိ တာရက-
ရူပါနိ ပါတုဘဝန္တိ။
(သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၊ ပ- ၂၆၄)

လနေတို့ ထွက်ပေါ်လာသောအခါကပင်လျှင် နက္ခတ်များစွာ ကြယ်ဘာရာတို့သည်လည်း ထင်ရှားစွာ ပေါ်ထွက်လာကြသည်။

(၄) လနေတို့သည် မည်ကဲ့သို့ လှည့်လည်သွားနေကြသနည်း။

(င) စန္ဒီမသုရိယာ ဟိ သိနေရုပဗ္ဗတံ ပဒက္ခိဏံ ကတုာ စက္ကဝါဠ
ပဗ္ဗတံ ဝါမံ ကတုာ သိနေရုပဗ္ဗတံ အာဝုဋ္ဌန္တိ။
(မဏိသာရမဉ္ဇူသင်္ဂြိုဟ်၊ ပဇ္ဇယပရိစ္ဆေဒ - ၂၁၆)

လနေတို့သည် မြင့်မိုရ်တောင်ကို လကျောဘက်က၊ စကြာ
စဉ္ဇာတောင်ကို လက်ဝဲဘက်ကထား၍ မြင့်မိုရ်တောင်မင်းကို
လကျောရစ်လှည့်ပတ်ကာ သွားနေကြကြောင်း မှတ်သားရမည်။

(၉) လနေတို့၌ ဗိမာန်ရှစ်ခုနတ်သားများ ခြံပါသလော။

(၁) တေနခေါပနသမယေန စန္ဒိမာဒေဝပုဏ္ဏော။
တေနခေါပနသမယေန သူရိယော ဒေဝပုဏ္ဏော။
(သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ၊ ပ - ၄၈)

လဗိမာန် နေဗိမာန်တို့၌နေထိုင်ကြသော ဗိမာန်ရှင် နတ်
သားများ အထင်အရှားရှိကြောင်းမှတ်သားရမည်။

(ဆ) စန္ဒဿုပနိသာဒေဝါ၊ စန္ဒမာဂုံ ပုရက္ခတ္တာ။
သူရိယဿုပနိသာဒေဝါ၊ သူရိယမာဂုံ ပုရက္ခတ္တာ။
(သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် မဟာသမယသုတ်-၂၀၈)
စန္ဒမာဂုံ ပုရက္ခတ္တာတိ စန္ဒနိဿိတကာ ဒေဝါ စန္ဒ
ပုရတော ကတ္တာ အာဂတာ။ တထာ သူရိယနိဿိတကာ
ဒေဝါ သူရိယံ ပုရက္ခတ္တာ။
(၎င်းအဋ္ဌကထာ-၂၈၃)

မဟာဝုန်တော၌ မြတ်စွာဘုရား မဟာသမယ သုတ်တော်
ကို ဟောတော်မူစဉ်က လဗိမာန်၌ မှီခိုနေသော လနတ်သား
နှင့် နေဗိမာန်၌ မှီခိုနေသော နေနတ်သားတို့သည် တရားနာ
ရန် လာကြကြောင်း ကျမ်းလာရှိသောကြောင့် လနေတို့၌ ဗိ
မာန်ရှင် နတ်သားများရှိကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

(၆) လနတ်သား နေနတ်သားတို့သည် ပုထုဇန်လော အရိယာ
လော။

(ဇ) ပဇံ မမံ ရာဟု ပမုဉ္ဇသုဂါယံ။

(သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်-၄၉)

စန္ဒိမသုရိယာ ကိရ ငဒ္ဒပိ ဒေဝ ပုတ္တာ မဟာသမယသုတ္တ-
ကထနဒိဝသေ သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တာ၊ ဘေန ဘဂဝါ
ပဇံ မမန္တိအာဟ၊ ပုတ္တာ မမ သောတိ အတ္တာ။

(၎င်းအထကထာ-၁၀၁)

လနတ်သား နေနတ်သားတို့ကား မဟာဝုန်တော၌ မြတ်
စွာဘုရား မဟာသမယသုတ်ကို ဟောတော်မူသောနေ့က သော
တာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူကြသော အရိယာ နတ်သားတို့
တည်း အညတရ ပုဂ္ဂိုလ်များမဟုတ်။ အရိယာဇာတ်ဝင် ပုဂ္ဂိုလ်စင်
များ ဖြစ်ကြသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တိုင်ကပင် ချီး
ကျူးမြှောက်စားတော်မူသောအားဖြင့် ဤသို့တို့ကား ငါ၏သား
တော်များဖြစ်ကြသည်ဟု အရေးတယူ အသိအမှတ် ပြုတော်မူ
ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ရာဟုအသုရိန် ငါ၏သားတော်ဖြစ်သော နေ
နတ်သားကို လွတ်လိုက်လောဟု မိန့်ကော်မူသည်။

(ဈ) နမော တေ ဗုဒ္ဓံရက္ခု၊ ဝိပုမုတ္တာသိ သဗ္ဗမိ။
သမ္မာဓ ပဋိပန္နောသ္မိ၊ တဿ မေ သရဏံ ဘဝ။

(၎င်းပါဠိတော်-၄၈)

လို့ လရိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အရှင်မြတ်အား ဗု
ပည့်တော် ရှိခိုးပါ၏။ အရှင်မြတ်သည် အလုံးစုံသော အနှောင်အဖွဲ့

ဟူသမျှမှ လွတ်ကင်းတော်မူပါ၏။ တပည့်တော်ကား ကျဉ်း
မြောင်း ကြပ်တည်းသောနေရာသို့ ရောက်နေပါသည်။ အရှင်မြတ်
သည်တပည့်တော်၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူပါဟု လနတ်သား
သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကိုးကွယ်တမ်းတလိုက်သောအခါ-

(ည) တထာဂတံ အရဟန္တံ၊ စန္ဒိမာ သရဏံ ဂတော။
ရာဟု စန္ဒိ ပမုဉ္ဇဿ၊ ဗုဒ္ဓါ လောကာနုကမ္ပကာ။ ။
(၎င်းပဋိတော်-၄၈)

ရာဟုအသ္မရိန် လနတ်သားသည် ငါဘုရားကို ကိုးကွယ်
ဆည်းကပ်သောသူဖြစ်သည်။ လနတ်သားကို လွတ်လိုက်ပါ။ ဘုရား
ရှင်တို့မည်သည် သတ္တဝါဟူသမျှကို သနားတော်မူတတ်ကုန်၏။ ဤ
သို့လဗိမာန်ကို ရာဟုဘမ်းထားစဉ် ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသော
အမိန့်တော်ကို ကြားရသောအခါ အသ္မရိန်နတ် လွတ်၍ ပြေးရ
ကြောင်း ကျမ်းလာရှိသည်။

(ဋ) တထာဂတံ အရဟန္တံ၊ သူရိယော သရဏံ ဂတော။
ရာဟု သူရိယံ ပမုဉ္ဇဿ၊ ဗုဒ္ဓာ လောကာနုကမ္ပကာ။
(၎င်းပဋိတော်-၄၈)

အထက်ပါနည်းတူ နေ့ကို ရာဟု ဘမ်းသောအခါ က
လည်း ဘုရားတည်းဟူသော ကိုးကွယ်ရာရ၍ ရာဟုအသ္မရိန်သည်
နေဗိမာန်ကို လွတ်၍ပြေးရသည် (အသ္မရိန်အကြောင်းကိုပြုဆို-
လတ္တံ့) လ၊ နေ့တို့ကား သရဏဂုံတည်သော သောတာပန် အရိ
ယာ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြကြောင်း ကျမ်းလာရှိ၍ သာမန် အည
ဘရ ပုဂ္ဂိုလ်များမဟုတ်ကြကုန်ဟု မှတ်ယူကြရန်ဖြစ်ကြောင်း။

(၇) လနေတို့ကား မည်မျှ တန်ခိုးကြီး၍ မည်မျှ အဆင့် အတန်း ရှိကြသနည်း။

(၄) စန္ဒိမသူရိယာနံ ဒွါစတ္တာလိသယောဇနသဟယူပရိစရ-
ဏေန မဟိဒ္ဓိကတာ တိသု ဒီပေသု ဧကက္ခဏေ အာ-
လေကာကရဏေန မဟာနုဘာဝတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
(ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဤဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသ၊ ဒု-၃၅၁)

လနေတို့ကား ယူဇနာပေါင်း လေးသောင်းနှစ်ထောင်ဖြင့်
သော ကောင်းကင်ခရီး အထက်က သွား နေ နိုင်သဖြင့် လည်း
ကောင်း၊ သုံးကျွန်းလုံး၌ တပြိုင်နက် အလင်းရောင်ကို ပေးနိုင်
သဖြင့် လည်းကောင်း အလွန်တံခိုးကြီးကြပေသည်။ သင်္ချာချ၍
မပြုနိုင်အောင် အာယုကပ်တကပ်လုံး ကြာမြင့်စွာ အကျိုးဆောင်
နိုင်သော အာနုဘော်ကိုကား ချီးကျူး၍ ကုန်ဘွယ်မရှိဖြစ်သည်။

(၃) နတ္ထိ သူရိယသမာ အာဘာ။ သဂါထာဂဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ-၆
အလင်းရောင်ကို ဆောင်နိုင်သော အရာဝတ္ထု ဟူသမျှတို့
တွင် နေရောင်နှင့် တူသောအရောင်မရှိကြောင်း ဒေသနာတော်
အရှိနှင့်တကွ မျက်မြင်ပါထင်ရှားပြီးဖြစ်သည်။ နေရောင်ကား
နေအတွက်သာ၊ ညဉ့်အခါ၌မူကား လရောင်ကိုမှီသော တပါးသော
အရောင် အလင်းမရှိ။ သုံးကျွန်းလုံးအရောင်ပေးနိုင်သည်ကို သ
တိပြုရမည်။ မြင့်မြတ်သောအရာ-တန်ခိုးကြီးသောအရာ - အလွန်
တင့်တယ်သောအရာဟူသမျှ၌ လ, နေ, တို့ဖြင့်သာ များစွာ နှိုင်း
ခိုင်း တင်စား၍ ပမာ ပမည်းထားကြသည်။

(၁) ဗုဒ္ဓစန္ဒေ အနုပုဇ္ဈ၊ ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ အနုဂ္ဂတေ။
တေသံ သဘာဂ မ္ဗာနံ၊ နမမတ္ထံ နနာယတိ။
(ပရိဝါပါဠိတော်-၁၅၇)

ဤဒေသနာတော်၌ ဘုရားတည်းဟူသော လမင်း- ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းဟူ၍ လ, နေ, နှစ်ပါးကို ဘုရားအရာပမာထားပြီး တင်စား ဟောကြားခြင်းကား လ, နေ, နှစ်ပါးတို့၏ အမြင့်ဆုံး ဂုဏ်ရှိသော အကြောင်းကိုပင် ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်တော့သည်။

(ဏ) ဒိဝါ တပတိ အာဒိစ္စော၊ ရတ္တိ မာဘာတိ စန္ဒိမာ။
သန္ဒုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော တပတိ၊ စျာသီ တပတိ ဗြဟ္မဏော။
အထ သဗ္ဗမဟောရတ္တိံ၊ ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဇသာ။ ။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ၊ ဘိက္ခုဝဂ်၊ မဟာကပ္ပိနသုတ်-၄၇၁၊ နေမက္ခာ ညမလပ် အခါခပ်သိမ်း တန်ခိုးတော်ဖြင့် ထွန်းပတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဘုန်းတော်အရောင် တောက်ပြောင်ထိန်လင်း အခြင်းအရာသကတ် ဂုဏ်တော်မြတ်ကို ချီးကျူးပူဇော်ရာ၌ အကောင်းဆုံးအမြင့်ဆုံးဖြစ်သော ဂုဏ်ကြီးရှင်တို့နှင့် တွဲဖက်၍ ပြသော အထက်ပါ ဒေသနာတော်ကို ထောက်သောအားဖြင့် လ, နေ, နှစ်ပါးတို့ကား သာမန်မျှ အညတရ ပုဂ္ဂိုလ်များမဟုတ်၊ အရေးတယူ အလေးမှုကြရမည် ဖြစ်သော ဂုဏ်စန္ဒပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားတော့သည်။

သီဟိုဠ်ကျွန်း ဘာတိကမင်းကြီးသည် ဘုရားရှင် မုက္ခပါဌ ပိဋကတ်တော် တတ်ကျွမ်းသော ဆရာ အမတ်ကြီးအား ရတနာသုံးပါးနှင့် သက်ဆိုင်သော ဇယမင်္ဂလာ စာတပုဒ်ကို ရှုတ်ဆိုစမ်းပါဟု တိုက်တွန်းသောအခါ အမတ်ကြီးက ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ပြဆိုခဲ့သော “ဒိဝါ တပတိ အာဒိစ္စော” ဂါထာကို ရှုတ်ဆိုပြသည်။

ထိုအခိုက်၌ “ဒိဝါတပတိ အာဒိစ္စော” ကို ရှုတ်ဆိုစဉ် စင်ဆဲ
 နေမင်းကြီးကို လက်အုပ်ချီ၍ ရှုတ်ဆိုသည်။ “ရတ္တိ မာဘာတိ
 စန္ဒိမာ” ကို ရှုတ်ဆိုစဉ် ပေါ်ထွက်လာဆဲ လမင်းကြီးကို လက်အုပ်
 ချီ၍ ရှုတ်ဆိုသည်။ “သန္ဒုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော တပတိ” ကို ရှုတ်ဆိုစဉ်
 ဘာတိကမင်းကြီးကို လက်အုပ်ချီ၍ ရှုတ်ဆိုသည်။ “ဈာယိတပတိ
 ဗြဟ္မဏော” ကို ရှုတ်ဆိုစဉ် ရဟန်းသံဃာများရှိရာသို့ လက်အုပ်
 ချီ၍ ရှုတ်ဆိုသည်။ “ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဇသာ” ဟု နောက်ဆုံး
 အပိုဒ်ကို ရှုတ်ဆိုသောအခါ အနီး၌ ရှိသော မဟာစေတီတော်မြတ်
 အား လက်အုပ်ချီ၍ ရှုတ်ဆိုလေသည်။ ထိုအခါ ဘာတိကမင်း
 ကြီးက လက်ကိုမချပါနှင့်ဦးဆိုကာ ချီထားသောလက်၌ ဓမ္မပူဇာ
 အပြစ်ဖြင့် အသပြာတထောင် ပေးကမ်းချီးမြှင့်လိုက်သည်။

ဒိဝါ တပတိ အာဒိစ္စော စသော ဤဂါထာကား “သဗ္ဗ-
 မင်္ဂလာဂါထာ” တည်း။ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းစေရန် နေ့
 ည၌မပြတ် ရှုတ်ဘာသံသရဇ္ဈာယ်သင့်ကြသည်။ သံယုတ်အဋ္ဌက
 ထာ၌လာသော ဤစက္ခုသာကေ၌ ပိဋကတ်တော်ဆောင် ‘ပညာ
 ရှိအမတ်ကြီးကိုယ်တိုင်က နေမင်း၊ လမင်းတို့ကို လက်အုပ်ချီကာ
 အရိုအသေပေးသည်ကို ထောက်ရှု၍ နေ-လတို့ကား ရိုသေထိုက်
 သော ဂုဏ်ကြီးရှင်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြောင်း မှတ်ကြရမည်။

(တ) ဥဒေတယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ၊
 ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
 တံတံ နမဿာမိ၊ ဟရိဿစက္ကံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
 တယာဇ္ဇဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ။ ။

(ဒုကာနိပါတ်-မောရဇာတ် ပါဠိတော်-၃၈-)

သတ္တဝါတို့၏ မျက်စိအမြင်ကို ပေးတတ်သော မြတ်
သော အတုမရှိသော မင်းဖြစ်သော ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အ
ဆင်းရှိသော မြေပြင်၌ထွန်းပသောအရောင်ရှိသော အရှင်နေ
မင်းသည် အရှေ့လောကဓါတ်မှ ထွက်ပေါ်၍လာ၏။ ထိုနေမင်း
ကို ကျွန်ုပ်တို့ခိုးပါ၏။ အရှင်နေမင်းသည် စောင့်ရှောက်အပ်သည်
ဖြစ်၍ တနေ့ပတ်လုံး ချမ်းသာစွာနေရပါလိမ့်။

ဘုရားအလောင်းတော်ရွှေဥဒေါင်းမင်းသည် အရှေ့လော
ကဓါတ်က ပေါ်ထွက်လာသောနေမင်းကိုကြည့်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင်
အထက်ပါဥဒေတယံဂါထာကို ရွတ်ဆိုကာ အစာရှာထွက်လေ
သည်။

ညနေအချိန်ကျသောအခါ တောင်ထိပ်ကရပ်လျက် ဝင်
လုဆဲဆဲနေမင်းကိုကြည့်၍ရှိခိုးလျက် အပေတယံ စက္ခုမာစသော
ဗြဟ္မမန္တံကို ရွတ်ဆိုကာ ဥဒေါင်းမင်း အိပ်တန်းဘက်လေသည်။
ဥဒေါင်းမင်းရွတ်ဆိုသော ပရိတ်တော်၌ နေမင်း၏ ကျေးဇူးဂုဏ်
တို့ကိုထုတ်ဖော်ပြသောအရာကို စိစစ်ကြည့်လျှင်- - -

- (၁) စကြာဝဠာတိုက်၌ နေကုန်သောသူတို့အား အမှိုက်တိုက်
ကို ပယ်ဖျောက်၍ မျက်စိအမြင်ကိုပေးတတ်သောကြောင့်
“စက္ခုမာ” ဟူသောဂုဏ်ပုဒ်ဖြင့် အထူးပြု၍ပြသည်။
- (၂) စကြာဝဠာတိုက်အလုံး၌ အလင်းရောင်ကိုပြုတတ်သော
အရာဝတ္ထုအပေါင်းတို့၏အကြား၌ ထူးကဲသောပုဂ္ဂိုလ်တ
ဦးဖြစ်ခြင်းကြောင့် “ကောရာဇာ” ပုဒ်ဖြင့်အထူးပြု၍ပြသည်
- (၃) လှပတင့်တယ်စွာ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော
ကြောင့် “ဟရိဿဝဏ္ဏော” ပုဒ်ဖြင့်ချီးကျူး၍ ပြသည်။

(၄) မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းတောက်ပသော အရောင်ရှိသော
 ကြောင့် “ပထဝီပူဘာသော” ပုဒ်ဖြင့် ချီးကျူး၍ပြုသည်။
 (ဒုကနိပါတ်-မောရဇာတ်အဋ္ဌကထာ)-ဒု-၃၀-
 ဤသို့ ဂုဏ်ထူးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို
 အောက်မေ့ဆင်ခြင်ကာ အလောင်းတော်ဥဒေါင်းမင်းသည် နေ
 မင်းအား ရှိခိုးခြင်းကို ထောက်ရှု၍ နေနတ်သားသည် အလေးပြု
 ထိုက်သော ဂုဏ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း သိမှတ်ရမည်။
 ထိုမှတပါး။

(ထ) အထ နံ သက္ကော သသပဏ္ဍိတ တဝ ဂုဏော သကလကပ္ပံ
 ပါကဋ္ဌော ဟောတူတိ ပဗ္ဗတံ ပိဋ္ဌေတွာ ပဗ္ဗတရသံ အာ
 ဒါယ စန္ဒမဏ္ဍလေ သသလက္ခဏံ လိခိတွာ ဗောဓိသတ္ထံ
 အာနေတွာ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ တသ္မိံ ယေဝ ဝနဂုဗ္ဗေ
 တရုဏ ဒဗ္ဗ တိဏပိဋ္ဌေ နိပဇ္ဇာပေတွာ အတ္တနော ဝသန
 ဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။

(စတုကနိပါတ်-သသပဏ္ဍိတဇာတကဋ္ဌကထာ-၄၈)

အလှခံလာသောပုဏ္ဏားအား အလောင်းတော် ယုန်မင်း
 သည် မတုန်မဆုတ် ရဲရင့်ထက်မြက်သော စေတနာဖြင့် အသင်
 ပုဏ္ဏား အကျွန်ုပ်အားအစားအသောက်လှူဒါန်းစရာ ကောက် ပဲ
 ဆန် စသည်မရှိပါ။ ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်ကို မီးတိုင်ဖုတ်၍ ကျက်သော
 အကျွန်ုပ်အသားကို သုံးဆောင်စားသောက်ပါဟုဆိုပြီးလျှင် မီး
 ပုံကြီးကို ပြုလုပ်စေ၏။ သကြားပုဏ္ဏားကား မိမိတန်ခိုးဖြင့် မီး
 ကျီးခဲများကို ဘန်ဆင်းကာ အလောင်းတော် ယုန်မင်းအားပြော
 ကြား၏။ ထိုအခါယုန်မင်းသည် မိမိကိုယ်ကို အလှူဝတ္ထုအရာ၌
 ထား၍ ပဒုမာကြာအိုင်၌ ရွှေဘသံမင်း ဆင်းသကဲ့သို့ ဝမ်း
 ငမြောက်စွာ မီးကျိုးခဲအစုထဲသို့ ခုန်ဆင်းလိုက်၏။ အလောင်းတော်

ယုန်မင်း၏ ကိုယ်ကိုလောင်းဘို့ဝေးစွာ -အမွှေး တပင်မျှ ပူလောင်းခြင်းမရှိ။ ထိုအခြင်းအရာကို ပုဏ္ဏားအား ပြောပြသောအခါ ကျွန်ုပ်ကား ပုဏ္ဏားမဟုတ် သကြားတည်း၊ သင့်အားစုံစမ်းရန်လာ ရောက်ကြောင်း ပြောကြား၏။ ထိုအခါယုန်မင်းက သင်တယောက်ကိုမဆိုထားဘိ လူများအားလုံးပင် ဒါနဝတ္ထုဖြင့် ငါ့အားစုံစမ်းစေကာမူ မပေးလှူလိုသောအရာကို တွေ့ရမည်မဟုတ်ဟု ရှုံ့ဝန်စွာပြောကြားသောအခါ - - -

ပညာရှိယုန်မင်း သင်၏ကျေးဇူးဂုဏ်များသည် တကမ္ဘာလုံး အထင်အရှားဖြစ်ပါစေသတည်းဟု ဆိုပြီးလျှင် သကြားမင်းသည် တောင်ကိုညှစ်၍တောင်ရည်ဖြင့် လဝန်း၌ ယုန်တံဆိပ်ကိုရေးပြီးလျှင် မိမိနေရာသို့သွားလေ၏။

ဤသသပဏ္ဍိတဘော်၌ အလောင်းတော်ယုန်မင်း၏ ဒါနပရမတ္ထပါရမီတော်စေတနာကို ကမ္ဘာချင့်အောင် ထင်ရှားကျော်ကြားစေရန် အမှတ်အသားပြုခဲ့သောကြောင့်၊ လက်“သသကံ”ဟု အမည်ပညတ်ပြုပေသည်။ ယင်း“သသကံ” အမည်ဂုဏ်ထူးကား လ၏ဂုဏ်ထူးတခုဖြစ်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် လမိမာန်၌ရှိသော လနတ်သားသည်လည်း အလေးပြုထိုက်သော ဂုဏ်ကြီးရှင်တဦးဖြစ်ကြောင်း သိမှတ်ကြရမည်။

(၆) ရာဟုဿ ဟိ အတ္တဘာဝေါ မဟာ။ ဥစ္စတ္တနေ အဋ္ဌယောဇနသတာ ဓိကာနိ စတ္တာရိယောဇနသဟဿာနိ။ ဝေဂံ ပန ဝါရေတုံ န သက္ကောတိ။

(သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ-ပ-၁၀၁)

ရာဟုအသုရိန်သည်ယူဇနာပေါင်း လေးထောင်ရှင်ရာ အရပ်ဖြင့်သဖြင့် အလွန်ကြီးမားသော ခန္ဓာကိုယ်ရှိ၏။ လနေတို့ထက်

အင်အားများစွာကြီးပေသည်။ ၄၉၊ ယူဇနာရှိသော လဗီမာန်၊
 ယူဇနာ ၅၀၊ ရှိသော နေဗီမာန်တို့ကို ပွတ်ချေ ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီး
 နိုင်သော အင်အားရှိသော်လည်း လ၊ နေတို့ သွားသော ခရီးအ
 ဟုန်ကို တားမြစ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်။ ပြန်လှန် ခုခံမည်ဆိုက လ၊
 နေတို့ကသာ ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်းရှိလေသည်။ ဤအကြောင်းအရာ
 ပြင်လည်း လ၊ နေတို့၏ တန်ခိုးရှိပုံကို သိမှတ်ရမည်။

လ၊ နေတို့၏ဂုဏ်များကား ရေးမဆုံးအောင်ပင်များလှ၏။
 ဤသို့လျှင် ဂုဏ်အင်ကြီးမား အရေးယားလောက်သော ထင်ရှား
 သည့် အရိယာနတ်သားတို့နေရာ လဗီမာန် နေဗီမာန်နှင့်တကွ၊ လ
 နတ်သား နေနတ်သားတို့ကို နှိမ်ချ ချိုးဖဲ့ အကျိုးမဲ့ အကျိုးယုတ်
 မပြုထိုက်ချေ။ ထို့ပြင် လနေတို့ကို ယုတ်နိမ့်သော အရာများ၌ နှိုင်း
 ခိုင်းခြင်း မပြုကြပဲ မြင့်မြတ်တင့်တယ်သော အရာများ၌သာ နှိုင်း
 ခိုင်းခြယ်လယ် ဂုဏ်ကြယ်အောင်သာ ပြုထိုက်ကြပေသည်။

(ဂ) လဗီမာန် နေဗီမာန် တို့သည် အဘယ်၌တည်နေကြကုန်
 သနည်း။

(ခ) တာဝတိံသကာယိကာ ဒေဝါ အတ္တိ ပဗ္ဗတဋ္ဌကာ၊
 အတ္တိ အာကာသဋ္ဌကာ။ ။ (သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ-၂၆၇)

တာဝတိံသာနတ်တို့သည် မြင့်မိုရ်တောင်ပေါ်ရှိ ဘုံ၌စံ
 နေကြသော ‘ပဗ္ဗတဋ္ဌက’ နတ်မျိုး။ အာကာသကောင်းကင်ရှိ ဘုံ၌
 စံနေကြသော ‘အာကာသဋ္ဌက’ နတ်မျိုး။ ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိကုန်
 ၏။ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် လဗီမာန် နေဗီမာန်၌ စံနေကြသော လ
 နတ်သား နေနတ်သားတို့ကား ‘အာကာသဋ္ဌက’ နတ်မျိုးတို့

တည်း ။ အကွယ်အကာမရှိသော ကောင်းကင်ခရီး၌ လှည့်ပတ်
သွားနေကြသည်ကိုလည်း အထင်အရှား မြင်နေကြရ၏။ ထို့
ကြောင့် အာကာသဌက နတ်မျိုးဖြစ်ကြောင်း ငြင်းဘယ်မရှိ
တော့ချေ။ ။

(န) ဝေဟာယသာ မေ ဗဟုကာ၊ ဇာတရူပဿ နိမ္မိတာ။
ဒဒ္ဒလ္လမာနာ အာဘေန္တိ၊ ဝိဇ္ဇေဂဗ္ဘဿနန္တရေ ။
(နိမိဇာတက ပါဠိ-ဒု-၂၀၁)

နေမိမင်းကြီး ကောင်းကင်ဘုံများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှု
စဉ် ကောင်းကင်၌ တည်နေသော နတ်ဘုံများကိုတွေ့မြင်၍ မေး
သောအခါ ဇဝနနတ်သား ဖြေကြားသည်ကား။ အရှင်မင်းကြီး
ဤဗိမာန်တို့သည် တခဲနက်သော တိမ်တိုက်တို့၏ အကြား၌ လျှပ်
စစ်အရောင်ကဲ့သို့ တပြောင်ပြောင် ထွန်းတောက်ပလျက် ရှေ့စင်
ရှေ့သားတို့ဖြင့် ဘန်ဆင်းကာ ကောင်းကင်၌သာ တည်နေကြ
ကုန်၏ဟု - ကောင်းကင်၌တည်နေသော အာကာသဌက နတ်ဗိ
မာန်တို့၏ အကြောင်းကို ဖြေကြား၏။

(ပ) ဝေဟာယသာမေတိ ဝေဟာယသာ ဣမေ အာကာသေ-
ယေဝ သဏ္ဍိတာ။ အာကာသဌကဝိမာနာ ဣမေတိ ဝဒတိ။
(နေမိဇာတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဆဋ္ဌမ-၁၅၅)

ပြောင်ပြောင် ဝင်းဝင်း ထွန်းလင်းတောက်ပသော ဤဘုံ
များကား ကောင်းကင်၌ တည်နေကြသော ကောင်းကင်ဘုံများ
ဖြစ်သည်ဟု - ဝေဟာယသာပုဒ်၏ “အာကာသဌက” အဖြစ်ကို
ထင်ရှားစေရန် အဋ္ဌကထာကလည်း အထူးဖွင့်ပြ၏။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် လဗိမာန်၊ နေဗိမာန်တို့၏ တည်ရာ
ဌာနကား ကောင်းကင်သာဖြစ်၏။ ကောင်းကင်၌သာ တည်နေ
ကြကုန်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(၉) လနေ့တို့ကို အဘယ်သူ အန္တရာယ်ပြုနိုင်သနည်း။

မီးဖျက်သောကမ္ဘာ၊ ရေဖျက်သောကမ္ဘာ၊ လေဖျက်သော
ကမ္ဘာဟူသော အဖျက်သုံးမျိုးတို့၌ရှိသော ကပ္ပဝိနာသက “မီး၊
ရေ၊ လေ” သုံးမျိုးတို့ကား လ၊နေ၊ တို့ကိုမဆံ့ထားဘိ အောက်
တန်း မီးဖျက်သောကမ္ဘာ၌ပင် အာဘဿရဗြဟ္မာဘုံတိုင်အောင်
ပျက်စီးလေသောကြောင့်၊ ယင်းအဖျက် သုံးမျိုးတို့ကား လ၊နေ၊
တို့ကိုအန္တရာယ်ပြုနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားလေပြီ။

(၁၀) အဗ္ဘာ မဟိကာ ဓူမော ရဇော ရာဟုတိ ဣမေဟိ
ဥပက္ခိလေသေဟိ ဝိပုမတံ ပုဏ္ဏစန္ဒမဏ္ဍလံ။
(သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ-၂၇၀)

- (၁) ထူထပ်စွာ တက်လာသော တိမ်တိုက်ကြီးများ။
- (၂) ဖုံးလွှမ်း ဖိနှိပ်၍ ကျလာသော ဆီးနှင်းများ။
- (၃) မဲမှောင်ကာ တက်လာသော မီးခိုးလုံးကြီးများ။
- (၄) လွင့်ပါး ကာဆီး၍နေသော မြူမှုများ။
- (၅) ဖမ်းဆီး ကွယ်ကာထားသော ရာဟုအသူရိန်။

ဤငါးမျိုးတို့သည် လ၊နေ၊တို့၏ အရောင် အလင်းကို
ဖုံးအုပ်၍အနှောင့်အယှက်ပေးနိုင်သည်။ပျက်စီးအောင် အန္တရာယ်မ
ပြုနိုင်။ ဣဒ္ဓိမန္တ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်တကွ ပြဆိုခဲ့သော အန္တရာယ်မျိုးမှ
တပါး လ၊နေ၊တို့ကို ပျက်စီးအောင်၊ ဖုံးကွယ်အောင် အန္တရာယ်
ပြုနိုင်သော အရာဝတ္ထု မရှိနိုင်။

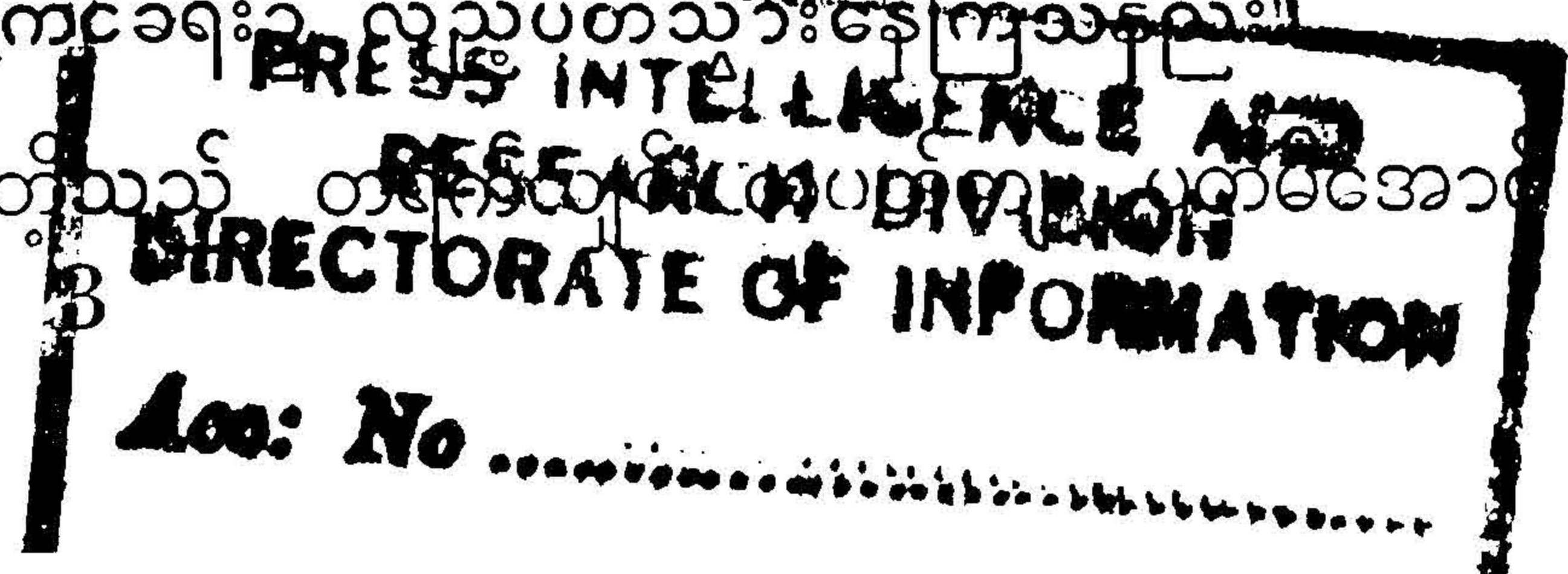
လ၊နေ၊တို့ကား ယူဇနာပေါင်း လေးသောင်းနှစ်ထောင်
မြင့်သော အာဇာနည်ခရီးက သွားနေကြသဖြင့် ၎င်းခရီးသို့
ရောက်အောင် တက်နိုင်ရန် ခဲယင်းပေသည်။ အလွန်မြင့်သော

အာကာသလမ်းကြောင်း၌ အစွန်းထက်သော ‘ဝေရမ္ဘလေကြမ်း’ ၏ဒဏ်ကို မည်သည့်အရာဝတ္ထုမှမခံနိုင်၊ ယင်း လေလမ်းသို့ရောက် က ပျက်စီးရမည်ဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းအရာကို အောက်ပါ သာဓကဖြင့် သိသာနိုင်သည်။

အတိတ်ကာလက ဘုရားအလောင်းတော်သည် လင်းတ မျိုး၌ဖြစ်၏။ အလောင်းတော်၏ သားကား သုပတ္တ လင်းတမင်း တည်း။ တနေ့သောအခါ ဘခင်က အမောင် သုပတ္တ ကောင်း ကင်သို့ ပျံတက်သောအခါ အပိုင်းအခြားကို လွန်၍ မတက်လေ နှင့်၊ ကောင်းကင်ကနေ၍ အောက်သို့ကြည့်လိုက်သောအခါ သ မုဒ္ဒရာ ဝန်းရံ၍နေသော ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းမြေကို စက်ဝိုင်း အဝန်း ကဲ့သို့မြင်ရလျှင် ပြန်၍ဆုတ်ခဲ့တော့ အထက်ကိုလွန်၍ မတက်လေ လင့်ဟု ဆုံးမ၏။ ပြောဆိုသော ဘခင်၏စကားကို နားမထောင်ပဲ အလွန် ပျံတက်သွားသောအခါ အလွန် ကြမ်းထမ်းခက်ထန်သော ဝေရမ္ဘလေဖျက်ဆီးသဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ရလေ၏။

နဝကနိပါတ် ဂိဇ္ဈ ဇာတ်၌လာသော ဤ သာဓက ကို ထောက်ထား ကြံဆလျှင် လ, နေတို့သွားရာ အလွန်မြင့်သော ကောင်းကင်ခရီးသို့သွားရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ဝေရမ္ဘလေကြမ်း ရှိ၍ မရောက်နိုင်ကြောင်းယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ လ’ နေတို့၏ အန္တ ရာယ်ကိုကား မည်သမျှ တက်၍ ပြုနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း သိမှတ်ရမည်ဖြစ်သတည်း။

(၁၀) လ, နေတို့သည် မည်မျှလောက် လျှင်မြန်သော အဟုန်ဖြင့် ကောင်းကင်ခရီး၌ လည်ပတ်သွားနေကြသနည်း။

စကြာဝဠာတို့က်အတွင်း ယူဇနာပေါင်း အလွန် ရှည်လျားသော ကောင်းကင်ခရီး၌ လှည့်လည်နေကြသည်ဖြစ်၍ သာမန်မျှသော အဟုန်ဖြင့် လှည့်ပတ်ရန် စွမ်းနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ အလွန်လျင်မြန်သော အဟုန်ဖြင့်သာ လှည့်ပတ်နေကြပေသည်။

လ, နေတို့၏ လျင်မြန်သော အဟုန်ကို အောက်၌ ညွှန်ပြမည်ဖြစ်သော (တေရသကနိပါတ်ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၊ စတုတ္ထ-၂၁၂ ဇဝနဟံသဇာတ်) ဖြင့် ကြားသိ မှတ်ယူကြရန်ဖြစ်သည်။

လွန်ပြီးသော အခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုသည်ရှိသော် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဟင်္သာ မျိုး၌ ဖြစ်၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အလောင်းတော် ဟင်္သာမင်းနှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ကာ နေထိုင်ကြ၏။ ဟင်္သာမင်းကား အလွန် လျင်မြန်သော နေ၏အဟုန်ကို မှီအောင် လိုက်နိုင်သော အစွမ်း အင်အားရှိ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဗြဟ္မဒတ်မင်း သိလေသော်-

(ဗ) သမ္မ မမပိ သူရိယေန သဒ္ဓိံ ဇဝိတဝေဂံ ဒဿေဟိတိ။
အဆွေတော် ကျွန်ုပ်အား နေနှင့်အတူတကွ သွားနိုင်သော အဟုန်ကို ပြစမ်းပါဟု တောင်းပန်၏။

(ဘ) မဟာရာဇ န သက္ကာ သော ဝေဇိဂါ ဒဿေတန္တိ။
မြတ်သောမင်းကြီး ထိုအဟုန်မျိုးကို ပြခြင်းငှာ မတတ်နိုင် ပါဟုဆို၏။

(မ) တေနဟိ မေ သရိက္ခကမတ္တံ ဒဿေဟိတိ။
ဒါဖြင့်ရင် နေသွားသော အဟုန်နှင့် အတူတကွ လောက် ပြပါဟု တောင်းပန်၏။

(*ယ) သံခု မဟာရာဇ သရိက္ခကမတ္တံ ဒဿေသာမိ။

ကောင်းပြီ မင်းကြီး အတူတူကိုတော့ ပြမည်ဟု ဝန်ခံ ပြီးလျှင် အက္ခဏခေမိ လေးသမားလေးယောက်တို့ကို ခေါ်စေ ပြီးနောက် မင်းယင်ပြင်၌ ကျောက်တိုင်ကို စိုက်ထူစေ၍ မိမိ၏ လည်၌ ခြူးဆွဲလဲကိုဆွဲစေ၍ ကျောက်တိုင် အထက်၌ နားနေကာ လေးသမားလေးယောက်တို့ကို တိုင်ကိုမှီလျက် အရပ်လေးမျက်နှာ သို့ ရှေ့ရပ်နေစေပြီးလျှင်၊ မင်းကြီး ဤလေးသမားလေးယောက် တို့သည် တပြိုင်နက် တချိန်တည်းပင်လျှင် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ မြှားလေးစင်းတို့ကို ပစ်ကြပါစေ။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုမြှားလေးစင်း တို့ကို မြေသို့မရောက်မီ ဆောင်ယူ၍ ထိုမြှားသမားတို့၏ ခြေရင်း မှာပင် ချထားလိုက်မည်။ မြှားတွေကိုဘမ်းယူရန် ကျွန်ုပ် ပုံသွား သောအဖြစ်ကို ခြူးသံအမှတ်ဖြင့် သင်မင်းကြီးသိပေတော့၊ ကျွန်ုပ် ကိုကား မင်းကြီးမြင်ရမည် မဟုတ်ဟု ဆိုပြီးလျှင် လေးသမား လေးယောက်တို့ တပြိုင်နက်ပစ်သောမြှားတို့ကို လျှင်သောအဟုန် ဖြင့် ပုံ၍ ဆောင်ယူခဲ့ပြီးလျှင် ထိုလေးသမားတို့၏ ခြေရင်း၌ ချထား၍ ကျောက်တိုင်ထိပ်၌ နားနေကာ မိမိကိုယ်ကို ထင်ရှား ပြလေ၏။

ဤဇာတ်တော်၌ လေးသမားလေးယောက်တို့ တပြိုင်နက် တချက်တည်း အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ပစ်လိုက်သော မြှားလေးစင်း ကို လှည့်ပတ်ကာ ပုံ၍ ယူနိုင်သော အဟုန်ကို ထားဘိဦး၊ မြှား တစင်းတည်းကို ဘမ်းယူနိုင်ဘိအဟုန်ပင်လျှင် သာမန်မျှ အဟုန် မဟုတ်ပေ။ ဤသို့ ဇဝနဟင်္သာမင်း ပြသောအဟုန်ကား နေသွား သောအဟုန်၏ အတူမျှသာဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်ကိုထောက်ဆလျှင်၊

ကောင်းကင်ခရီး၌ လှနေတို့ သွားနေသော အဟုန်သည် လိုက်၍မှီနိုင်သော ပေါ့ပေါ့သေးသေး နှေးနှေးသော အဟုန် မဟုတ်၊ လေးလေးနက်နက်တွေးဆကြည့်ပါလျှင် စျားန်အဘိညာဉ်

ရနှင့် ကမ္မဇိဒ္ဓိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှတစ်ပါး မည်သည့်တိုင်းတယောက်မျှ လိုက်၍ မမှီနိုင်သည့် လျှင်မြန်သော အဟုန်ဖြစ်ကြောင်း သိမှတ်ကြရမည်။

(၁၁) လ, နေတို့ တနေ့တနေ့ လှည့်ပတ် သွားနေသော ခရီးယူဇနာပေါင်း မည်မျှရှိပါသနည်း။

(ရ) တိံသသတသဟဿာနိ၊ ယောဇနာနိ ပမာနတော။
တသ္မာ သော ပရိတော ယာတိ၊ တတ္ထကံဝ ဒိနေ ဒိနေ။
(သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ-၂၆၆)

နေသည် တနေ့တနေ့လျှင် ယူဇနာပေါင်း သုံးသန်းရှိသော ခရီးကို လှည့်ပတ်သွားနေသည်။ ရှေးသုံးမြန်မာနာရီဖြင့် တွက်ယူပါက တနာရီလျှင် ယူဇနာငါးသောင်း အသွားနှုန်းရှိသည်။ ယခုခေတ်သုံး နာရီဖြင့် တွက်ယူပါက တနာရီလျှင် ယူဇနာပေါင်း (၁၂၅၀၀၀) တသိန်း နှစ်သောင်း ငါးထောင် အသွားနှုန်း ဖြစ်သည်။

(လ) သူရိယော ဓာဠပက္ခဉပေါသထေ စန္ဒေန သဟောဝ ဂန္ဓာတတော ပရံ ပါတိပဒဒိဝသေ ယောဇနာနံ သတသဟဿံ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဩဟာယ ဂစ္ဆတိ။ (၎င်းဋီကာ-၂၆၀)

နေသည် လဝန်းကို တနေ့တနေ့ ယူဇနာတသိန်း နောက်ချန်၍ထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လသည် တနေ့လျှင် ယူဇနာပေါင်း (၂၉၀၀၀၀၀) နှစ်သန်း ကိုးသိန်း သွားသည်။ မြန်မာနာရီဖြင့် တွက်ပါက တနာရီလျှင် (၄၀၃၃၃-၁-၁-၆-၁၃-၂-၁) လေးသောင်း ရှစ်ထောင် သုံးရာ သုံးဆယ့်သုံးယူဇနာ၊ တစ်ဂါဝုတ် တစ်ကောသ၊ ခြောက်ဥသဘ၊ ၁၃-တ၊ နှစ်တောင်၊ တမိုက်

အသွားနှိုးဖြစ်သည်။ ခေတ်သုံးနာရီဖြင့်တွက်ယူပါက တနာရီလျှင် ယူဇနာပေါင်း (၁၂၀၈၃၃-၁-၁-၆-၁၃-၂-၁) တသိန်းနှစ်သောင်း ရှစ်ရာ သုံးဆယ့်သုံး ယူဇနာ၊ တစ်ဂါဝုတ်၊ တစ်ကောသုခြောက်ဥသဘ၊ တဆယ့်သုံးတာ၊ နှစ်တောင်၊ တမိုက်၊ အသွားနှိုး ဖြစ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။တနေ့သွားသော နေ့သွားယူဇနာ၌ ချန်ထားခဲ့သော ယူဇနာ တသိန်းကို နှုတ်လျှင် လ၏ တနေ့ အသွားနှိုးဖြစ်သည်။ တနာရီ၏အသွားနှိုး ကိုသိလိုပါက တနေ့လျှင် မြန်မာနာရီ ၆၀၊ ခေတ်သုံးနာရီ ၂၄-ဖြင့် စား၍တနာရီ၏အသွားနှိုးကိုသိနိုင်သည်။ ဤစာတမ်း၌ ရှေးမြန်မာတို့သုံးသော တိုင်းတာပုံကို အောက်ပါ မှတ်တမ်းဖြင့် ဖွဲ့ယူပါ။

ဆယ်ဆံချီ-	-တနှုန်း။
၆၊နှုန်း-	-တမုယော။
၄၊မုယော-	-တလက်သစ်။
၈၊လက်သစ်-	-တမိုက်၊
၃၊မိုက်-	-တတောင်။
၇၊တောင်-	-တတာ။
၂၀၊တာ-	-တဥသဘ။
၂၀၊ဥသဘ-	-တကောသု။
၄၊ကောသု-	-တဂါဝုတ်။
၄၊ဂါဝုတ်-	-တယူဇနာ။

(၁၂) လ,နေတို့သည် မြေပြင်မှ မည်မျှမြင့်သော နေရာ၌ သွား
နေကြသနည်း။

(၁) တေဟိ ယုဂန္ဓရသမပ္ပမာဏေ အာကာသပ္ပဒေသေ ဝိစရ-
ဏတော စက္ကဝါဠပဗ္ဗတဿ ဝေမဇ္ဈေန ဝိစရန္တိ။
(သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ-၂၇၆)

လ,နေတို့သည် ယုဂန္ဓရ်တောင်နှင့်ညီမျှသော ကောင်း
ကင်ခရီး စကြာဝဠာတောင်၏ အလယ်ကလျည့်လည်၍ သွားနေ
ကြသည်။

(၂) တတော ဥပဗျုပဗျေန၊ ပမာဏေန ယထာက္ကမံ။
အဇ္ဈောဂါဠဂ္ဂတာ ဒိဗ္ဗာ၊ နာနာရတန ဝိစိတ္တာ။
(ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ-၉၁)

ယုဂန္ဓရ်တောင်ကား မြင့်မိုရ်တောင်၏ ထက်ဝက်ပမာ
ဏရှိသည်ဟုပြသဖြင့် ယူဇနာပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်
ရှိသော မြင့်မိုရ်တောင်၏ ထက်ဝက်၊ ယူဇနာ လေးသောင်း နှစ်
ထောင် အမြင့်ရှိသည်။

(၃) စန္ဒိမသုရိယာနံ ဒွါစတ္တာလီသ ယောဇန သဟဿုပရိစရ-
ဏေန၊ ဟူ၍ ဝိသုန္ဓိမဂ်ကျမ်းကလည်း လ,နေတို့သည် ယူဇနာပေါင်း
လေးသောင်း နှစ်ထောင်အထက်က သွားနေကြောင်း ပြဆိုသည်။

သို့ဖြစ်၍ လ, နေ တို့သည် မြေပြင်မှ ယူဇနာပေါင်း
(၄၂၀၀၀) လေးသောင်း နှစ်ထောင်မြင့်သော ကောင်းကင်
ခရီးက သွားနေကြောင်း မှတ်ရမည်။ ယူဇနာကို မိုင်ဖွဲ့လျှင်
လယ်တီဆရာတော်ကြီးများ ဆုံးဖြတ် အသုံးပြု ခဲ့သည့်အတိုင်း

တယူဇနာကို ၁၃-မိုင်ဖြင့်ဖွဲ့ပါက မိုင်ပေါင်း (၅၄၆၀၀၀) ငါး
သိန်း လေးသောင်း ခြောက်ထောင် အမြင့်ရှိကြောင်း မှတ်ရမည်။

ဤအရာ၌ လ, နေတို့သွားရာလမ်းကြောင်း အမြင့်သင်္ချာ
ကို အမြဲတမ်း ကိန်းသေ တထစ်ကျ မမှတ်အပ်။ အဘယ်ကြောင့်

ဟုမ-

(၉) သူရိယဝိမာနံ ပကတိမဂ္ဂတော အဓော သြတရိတွာ ဝိစရ-
တိ။ တဿ သြရုယု စရဏေနေဝ စန္ဒဝိမာနမ္ပိ အဓော
သြရုယု စရတိ တဂ္ဂတိကတ္တာ။ (သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ- ၂၆၁)

လ, နေတို့သည် ဥတု ကာလအားလျော်စွာ အထက်သို့
တက်၍ သွားခြင်း၊ အောက်သို့ ဆင်း၍ သွားခြင်းအားဖြင့် တက်တံ
ဆင်းတံ အနိမ့်အမြင့် ခရီးအပြောင်းအလှဲ ရှိသောကြောင့် အမြင့်
သင်္ချာကို အတိအကျ ကိန်းသေမမှတ်အပ်။

(၁၃) ကောင်းကင်၌ လ, နေတို့ သွားရာ လမ်းကြောင်း မည်မျှ
ရှိပါသနည်း။

(အ) သိနေရုဿ စက္ကဝါဠဿစ ယံဌာနံ ဝေမဇ္ဈံ။ တဿ
သိနေရုဿစ ယံဌာနံ ဝေမဇ္ဈံ။ တေန ဂစ္ဆန္တော သိနေရုဿ
သမိပေန စရန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စက္ကဝါဠသမိပေန
စရဏမ္ပိ ဣမိနာဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

(၎င်း-သာဋီကာ- ၂၆၃)

(ပဌမ-လ, နေတို့သွားရာ လမ်းသုံးသွယ်။)

(၁) မြင့်မိုရ်တောင်နှင့် စကြာစဠာတောင် အကြား အလယ်
တည့်တည့် ဖြစ်သော မဇ္ဈေဝီထိ ခေါ် 'အလယ်လမ်း'။

[၂] မဇ္ဈေလမ်းနှင့် မြင့်မိုရ်တောင် နှစ်ခုတို့၏အကြား အလယ် ဖြစ်သော အန္တောဝီထိခေါ် ‘အတွင်းလမ်း’။

[၃] မဇ္ဈေလမ်းနှင့် စကြာဝဠာတောင် နှစ်ခုတို့၏အကြား အလယ်ဖြစ်သော ဗာဟိယဝီထိခေါ် ‘အပြင်လမ်း’။

ဤသို့ ပဌမပိုင်းအနေဖြင့် သုံးလမ်းခွဲ၍ မှတ်သားပြီး နောက် ၎င်းလမ်းသုံးလမ်းတို့၏ ခရီးအမှတ်အသားယူဇနာကို အောက်ပါအတိုင်း မှတ်သားရမည်။

(က) မဇ္ဈေတော ယာဝ မေရုမ္မာ၊ စက္ကဝါဠာစ ပဗ္ဗတာ။
ဒုဝေ သတသဟဿာနိ၊ သဟဿာနုနသီတိ စ။
အဋ္ဌသတံ ဒုဝေ သဋ္ဌိ ယောဇနာနိ ဒွိဂါဝုတံ။
(သာရတ္ထဋီကာ-၂၆၅)

အလယ်လမ်းမှ မြင့်မိုရ်တောင်ထိ၊ အလယ်လမ်းမှ စကြာဝဠာတောင်ထိ ယူဇနာပေါင်း (၂၇၉၀၆၂-၂)နှစ်သိန်း ခုနှစ်သောင်း ကိုးထောင် ရှစ်ရာ ခြောက်ဆယ် နှစ်ယူဇနာ၊ နှစ်ဂါဝုတ် ရှိသည်။ လ၊ နေတို့သည် သီတင်းကျွတ်လ တန်ခူးလ အခါများ၌ အလယ်လမ်းကသွားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနှစ်လကား နေ့တာညတာ-နာရီတူမျှသော လများဖြစ်ကြသည်။

(ကိ) ဥဘတော အန္တတော မေရု၊ စက္ကဝါလာန မန္တရေ။
ဧကံ သတ သဟဿဉ္စ၊ သဟဿာနုန တာလီသံ။
နဝသတာ နေကတိံ သ၊ ယောဇနာနိစ ဂါဝုတံ။
(၎င်း-ဋီကာ)

အန္တောဝီထိ အတွင်းလမ်းမှ မြင့်မိုရ်တောင်အထိ ယူဇနာပေါင်း (၁၃၉၉၃၁-၁) တသိန်း သုံးသောင်း ကိုးထောင် ကိုးရာ

သုံးဆယ်တစ်ယူဇနာ၊ တစ်ဂါဝုတ်ရှိသည်။ လ, နေတို့သည် ဝါဆိုလ အခါ အတွင်းလမ်းကသွားကြသည်။ ထိုလအခါ၌ အလင်းရောင် ပေးနိုင်သော အချိန်က များ၍ နေ့တာ ရှည်သည်။ ထို့ကြောင့် “နေ့ဝါဆို-ညပြာသို” ဟူ၍ ဆိုစမှတ် ပြုကြသည်။

ဗာဟိရဝိထိ အပြင် လမ်းမှ-စကြာဝဠာတောင်အထိ မှတ် တမ်း ယူဇနာမှာလည်း အန္တောဝိထိနှင့် အတူပင်ဖြစ်သည်။ လ, နေတို့သည် ပြာသိုလအခါ၌ အပြင်လမ်းက သွားကြသည်။ ထိုလအခါသည်ကား အလင်းရောင် ရသော အချိန်က နည်းပြီး မှောင်သောအချိန်ကများသောကြောင့်ညတာရှည်သည်။ စက်ဝိုင်း ပုံစံ၌ နေသွားသောလမ်းကိုကြည့်၍ နေ့တာ, ညတာ အတိုအရှည် ကို သိနိုင်ပါသည်။ ပုံစံနှင့်တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။

(မှတ်ချက်။ ။ မှတ်သားသင့်သော ရှေးဆရာတို့၏မှတ်တမ်း ပတ်, သံ, တာ, ရှည်, တီး, သံ, မည်, လက်, ဆီ, ကံ, ဆ, ရေး, ။ တဆယ်တိုး၍ တပိုးတင်၊ ညဉ့်လျှင်အကြွင်းဆေး။ ဤကား နေ့, ည နာရီ မှတ်သားနည်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ (ပတ်) အက္ခရာသည် တန်ခူးလအတွက်ဖြစ်၍ ၅-ဂဏန်းမှတ်သား တားပါ။ ၎င်းကို တဆယ်တိုး၍ ဆိုခြင်းကြောင့် ၁၅-ဖြစ် ရမည်။ တပိုးတင်ဆိုခြင်းကြောင့် ၁၅-ကို တပြန်တိုးပါက ၃၀- ဖြစ်တော့သည်။ ညဉ့်လျှင် အကြွင်းဆေး ဆိုခြင်း ကြောင့် မြန်မာနာရီ ၆၀-ကို တည်၊ ယခင်က ၃၀-ဖြင့် နှုတ်၊ အကြွင်း ၃၀-ကား ညဉ့်နာရီဖြစ်သည်။ တန်ခူးလကား နေ့နာရီ ညနာရီ မျှသောလဖြစ်သည်။ လအမှတ် အသား အက္ခရာစဉ်အတိုင်း အကြွင်းကိုနည်းတူကောက်ယူပါကုန်။

(ဒုတိယ-လ, နေတို့သွားရာလမ်းသုံးသွယ်)

(ကိ) ကတိ နေသံ ဝိထိယောတိ ဧတ္ထ ပန အဇဝိထိ နာဂဝိထိ
ဂေါဝိထိတိ တိဿော ဝိထိယော ဟောန္တိ။ တတ္ထ အဇာနံ
ဥဒကံ ပဋိကုလံ ဟောတိ၊ ဟတ္ထိနာဂါနံ မနာပံ၊ ဂုဇံ
သီတုဏှသမတာယ ဖာသု ဟောတိ။

(သုတ်ပါထေယျအဋ္ဌကထာ-၅၁)

[၁] အဇဝိထိ၊ ဆိတ်တို့သည် ရေ ကြောက်၏။ ထိုနှင့် အလား
တူသော ရေမရှိသော ခရီးလမ်း။

[၂] နာဂဝိထိ၊ နဂါးတို့သည် ရေကြိုက်၏။ ထိုနှင့် အလား
တူသော ရေများသော ခရီးလမ်း။

[၃] ဂေါဝိထိ၊ နွားတို့သည် အပူ အဇ ညီမျှ၏။ ထိုနှင့် အလား
တူ၍ ဥတုညီမျှသော ခရီးလမ်း။

(ကု) စန္ဒိမသုရိယာ အဇဝိထိ° အရဟန္တိ၊ တဒါ ဒေဝေါ
ကေပိန္နုမ္ပိ နဝသတိ။ (၎င်းအဋ္ဌကထာ)

လ, နေ တို့သည် ပကတိလမ်းမှ အောက်သို့ ဆင်းသက်၍
အဇဝိထိ၌ သွားသောအခါ ရေတပေါက်မျှကျအောင် မိုဗ်းမရွာ
သောကြောင့် အပူရှိန်များ၏။

(ကု) ဥဒကာဘာဇေန အဇာနုရူပတာယ အဇဝိထိတိ သမညာ
ဂတာ။ (သာရတ္ထဋီကာ-၂၆၁)

ရေမရှိသောကြောင့် ရေကြောက်သောဆိတ်တို့နှင့်တူသည်
ဖြစ်၍ ထိုလမ်းကို ‘အဇဝိထိ’ ခေါ်သည်။ တပေါင်းလပြည့်ကျော်
တရက် နေ့ က စ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ အဇဝိထိ၌ လ, နေ
သွားသော ၄-လကို “ဂိမ္မာန နေ့ဥတု” ခေါ်သည်။

(ကေ) ယဒါ နာဂဝိထိံ အာရောဟန္တိ၊ တဒါ ဘိန္ဒဝိယ နဘံ ပဉ္စရတိ။ (သုတ်ပါထေယျအဋ္ဌကထာ)-၅၁)

လ,နေတို့သည် ပကတိလမ်းမှ အထက်သို့တက်၍ နာဂဝိထိ၌ သွားသောအခါ ကောင်းကင် ကဲ့မတတ် မိုဗ်း ရွာသောကြောင့် ရေများ၍ အပူရှိန်နည်း၏။

(ကဲ) ဥဒကဗဟုဘာဝေန နာဂါနုရူပတာယ နာဂဝိထိတိ သာမညာ ဂတာ။ (သုတ္တန်တိုက်ကော-၂၆၁)

ရေများသောကြောင့် ရေကြိုက်သော နဂါးတို့နှင့်တူသည် ဖြစ်၍ ထိုလမ်းကို ‘နာဂဝိထိ’ ခေါ်သည်။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တရက်နေ့ကစ၍ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့အထိ နာဂ ဝိထိ၌ လ,နေသွားသော ၄-လကို “ဝဿာန မိုဗ်းဥတု” ခေါ်သည်။

(ကော)ယဒါ ဂေါဝိထိံ အာရောဟန္တိ၊ တဒါ ဥတုသမတာ သမ္ပဇ္ဇတိ။ (သုတ်ပါထေယျအဋ္ဌကထာ-၅၁)

လ,နေတို့သည် ပကတိလမ်းမှ အထက်သို့လည်းမတက် အောက်သို့လည်းမဆင်း ပကတိလမ်းဖြစ်သော ဂေါဝိထိ၌ သွားသောအခါ အပူ အဓ ညီမျှ၍ ဥတုကောင်းပေသည်။

(ကော်)တာယ ဥတုသမတာယ ဟေတုဘူတာယ သာ စန္ဒိမ- သူရိယာနံ ဂတိ ဂ ဝါနုရူပတာယ ဂေါဝိထိတိ သာမညာ ဂတာ။ (သုတ္တန်တိုက်ကော-၂၆၁)

ဥတုညီမျှသောကြောင့် လ,နေတို့သွားရာ ဤလမ်းသည် နွားတို့နှင့်တူသည်ဖြစ်၍ ‘ဂေါဝိထိ’ အမည်ရသည်။ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော် တရက်ကစ၍ တပေါင်း လပြည့်အထိ ဂေါဝိထိ၌ လ,နေ သွားသော ၄-လကို “ဟေမန္တ ဆောင်းဥတု” ခေါ်သည်။ (ပုံစံနှင့်တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။)

(တတိယ-လ, နေတို့သွားရာ လမ်းနှစ်သွယ်)

ဒက္ခိဏာယာဉ်၊ ဥတ္တရာယာဉ်ခေါ်သော လ, နေတို့သွားရာ လမ်းနှစ်သွယ်ကိုလည်း သိမှတ်သင့်သည်။

(ကံ) ဥတုဟိ တီဟိ ဝဿာနာ-ဒိကေဟိ ဒက္ခိဏာယနံ။
ဥတ္တရာယန မညေဟိ၊ တီဟိ ဝဿော ယနဒ္ဓယံ။
(အဘိဓာနစာကိုယ်ပါဌ်)

(ရှေးဦးစွာ အောက်ပါအတိုင်း ဥတုယေ-ပါးကို မှတ်သားပါ)

[၁] ဟေမန္တဥတု၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော် တရက်မှ ပြာသိုလပြည့်အထိ။

[၂] ဘိသိရဥတု၊ ပြာသို လပြည့်ကျော် တရက်မှ တပေါင်း လပြည့်အထိ။

[၃] ဝသန္တဥတု၊ တပေါင်း လပြည့်ကျော် တရက်မှ ကဆုန် လပြည့်အထိ။

[၄] ဂိမ္မဥတု၊ ကဆုန် လပြည့်ကျော် တရက်မှ ဝါဆိုလပြည့် အထိ။

[၅] ဝဿာနဥတု၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တရက်မှ တော်သလင်း လပြည့်အထိ။

[၆] သရဒဥတု၊ တော်သလင်း လပြည့်ကျော် တရက်မှ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်အထိ။

(အယာဉ်နှစ်ပါး ထွက်ဝင်သွားလာပုံ။)

(ကား) ဝဿာနာဒိကေဟိ တီဟိ ဥတုဟိ ဒက္ခိဏာယနံ သူရိယဿ ဒက္ခိဏဒိသာဂမနံ ဘဝတိ။ (အဘိဓာန်ဋီကာ-၆၆)

ဝဿာနဥတု၊ သရဒဥတု၊ ဟေမန္တဥတု၊ ဤဥတုငယ်သုံး
ပါးတို့ဖြင့် သတ်မှတ်သော ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တရက်မှစ၍ ပြာ
သို လပြည့်အထိ ၆-လသည် တောင်အရပ်သို့ နေဝန်း တဖြေး
ဖြေး ထွက်ခွါသွားသောကြောင့် “ဒက္ခိဏာယာဉ်” သွားသည်မည်
၏။ ထို့ကြောင့် ပုံစံ၌ တောင်ဘက်သို့ မြှားပြုပြီးလျှင် ဒက္ခိဏာ
ယာဉ် ၆-လထွက်ဟု မှတ်သားထားသည်။

(၁၇) အညေဟိ တိဟိ သိသိရ ဝသန္တ ဂိမေဟိ ဥတ္တရာယနံ
ဥတ္တရဒိသာဂမနံ ဘဝတိ။ (၎င်းဋီကာ)

သိသိရဥတု၊ ဝသန္တဥတု၊ ဂိမေဟဥတု၊ ဤဥတုငယ် သုံးပါး
တို့ဖြင့် သတ်မှတ်သော ပြာသို လပြည့်ကျော် တရက်မှစ၍ ဝါဆို
လပြည့်နေ့အထိ ၆-လသည် မြောက်အရပ်သို့ တဖြေးဖြေး နေဝန်း
ဝင်၍ သွားသောကြောင့် ‘ဥတ္တရာယာဉ်’ သွားသည်မည်၏။ ထို့
ကြောင့် ပုံစံ၌ မြောက်သို့မြှားပြုပြီးလျှင် ဥတ္တရာယာဉ် ၆-လဝင်ဟု
မှတ်သားထားသည်။ (ပုံစံနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။)

(၁၈) သုံး ကျွန်း လင်း ခိုက် တ ကျွန်း မိုက် ဆို သည် ကို အဘယ်
သို့ သိမှတ်ရပါမည်နည်း။

(၁၉) ဣမသ္မိဉ္စိ ဒိပေ ဌိတမဇ္ဈနိကဝေလယံ ပုပ္ဖဝိဒေဟစါသိနံ
အတ္တဂံမနဝသေန ဥပဗ္ဗံ သူရိယမဏ္ဍလံ ပညာယတိ၊
အပရဂေါယာနဝါသိနံ ဥဂ္ဂမနဝသေန ဥပဗ္ဗံ ပညာယတိ၊
ဧဝံ သေသဒိပေသုပိ။ (သရတ္ထဋီကာ-၂၆၄)

ဤဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ နေမွန်းတည့်သောအခါ အရှေ့ကျွန်း
သားတို့က လှမ်း၍ ကြည့်ပါလျှင် ဝင်လု ဆဲဆဲ ထက်ဝက်ဖုံး၍
ထက်ဝက်ပေါ်နေသော နေဝန်းကို မြင်ရမည်။ ထိုအခါ အရှေ့

ကျွန်း၌ ထက်ဝက်သော အလင်းရောင် ရှိနေမည်။ ထို့ကြောင့် ပုံစံ၌ အရှေ့ကျွန်း၌ နေဝင်ချိန်ဟု နေဝန်း ထက်ဝက်ရှိသောပုံကို ပြုထားသည်။

ထို့နောက် ဤဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းက မှန်းတည့်နေဆဲ နေဝန်းကို အနောက်ကျွန်းသားတို့က လှမ်း၍ကြည့်ပါလျှင် နေဝန်း ထက်စ ထက်ဝက် ပေါ်ထွက်လာသော နေဝန်းကို မြင်ရမည်။ ထိုအခါ အနောက်ကျွန်း၌ ထက်ဝက်သော အလင်းရောင် ရှိနေပြီ။ ထို့ကြောင့် ပုံစံ၌ အနောက်ကျွန်း၌ နေထွက်ချိန်ဟု နေဝန်းထက်စက် ပေါ်ထွက် နေပုံကို ပြုထားသည်။

ဥတ္တရကုရု ခေါ်သော မြောက်ကျွန်းမှာကား- မဇ္ဈိမယံ ခေါ်သော သန်းခေါင်ယံဖြစ်၍ လုံးလုံး နေရောင်မရှိသော ညဉ့် အခါဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သုံးကျွန်းလင်းခိုက် တကျွန်းမိုက်ဟူ၍ ဆိုစမှတ် ပြုကြသည်။ လေးကျွန်းလုံးကို လှည့်၍ ဤနည်းအတိုင်း သိပါကုန်။

(၁၅) ရာဟုခေါ် အသူရိန် နတ်အကြောင်း။

(ခီ) တသ္မိံ ခဏောဂ ဂနတလံ အတိလဗ်န္တမိဝ ပဝိပုဏ္ဏစန္ဒ-
မဏ္ဍလံ ရာဟု အဝတ္ထရိ၊ စန္ဒမဘာ အန္တရဓာယိ။
(သတ္တကနိပါတ်-ဂန္ဓာရဇာတ်အဋ္ဌကထာ-၃၄၄)

ဂန္ဓာရတိုင်း၌ ဘုရားအလောင်း ဂန္ဓာရမင်းသည် သီလ ဆောက်တည်ထားသော လပြည့်နေ့ညဉ့်အခါ၌ အရှေ့လောက ဇာတ်ကိုကြည့်လျက် တရားစကား ဆွေးနွေးနေစဉ် ကောင်းကင် အပြင်ကို ခုန်တိသကဲ့သို့ ပြည့်သော လဝန်းကို ရာဟု ဖမ်း၏။ လရောင်သည် ကွယ်ပျောက်၏။

ဤမျှသောဂန္ဓာရဇာတ်ဖြင့် လဝန်းကို ရာဟုဖမ်းသည်မှာ ဟုတ်မှန်ကြောင်း မှတ်ရမည်အပြင် မျက်မြင်အားဖြင့်လည်း ရာဟု ဖမ်းသောအခါမျိုး ကြုံကြိုက်သောကာလ၊ လငပုတ် ဖမ်းသည်ဟု ဆိုကာ အထင်အရှား ကြည့်ရှုကြ၏။ နေကို ရာဟုဖမ်းသောအခါ နေကြတ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ ဤအရာနှင့် သက်ဆိုင်သော ရာဟု အသုရိန်အကြောင်းကို သိသင့်သလောက် သိထားသင့်ပေသည်။

- [က] အသုရိန်နတ်သည် ယူဇနာ လေးထောင်ရှစ်ရာအရပ်မြင့်၏။
- [ခ] လက်ရုံးနှစ်ဘက်အကြား ယူဇနာ (၁၂၀၀)ရှိ၏။
- [ဂ] ဦးခေါင်း ယူဇနာ ကိုးရာရှိ၏။
- [ဃ] နဖူးပြင် ယူဇနာ သုံးရာရှိ၏။
- [င] မျက်မှောင်နှစ်ခုအကြား ယူဇနာ ငါးဆယ်ရှိ၏။
- [စ] ခံတွင်း ယူဇနာ နှစ်ရာရှိ၏။
- [ဆ] နှာခေါင်း ယူဇနာ သုံးရာရှိ၏။
- [ဇ] ခံတွင်း ယူဇနာ သုံးရာ အစောက်နက်၏။
- [ဈ] လက်ဖဝါး၊ ခြေဖဝါးပြင်တို့ကား အထူယူဇနာ နှစ်ရာရှိ၏။
- [ည] လက်ဆစ်တို့ကား ယူဇနာ ငါးဆယ်ရှိကုန်၏။

ထိုရာဟုခေါ် အသုရိန်နတ်သည် တင့်တယ်စွာ သွားနေသော လ, နေတို့ကို မြင်သောအခါ ငြူငြူသော စိတ်ထားဖြင့် မလိုလားသည်ဖြစ်၍ လ, နေတို့ သွားရာလမ်းသို့ ဆင်းသက် ပြီးလျှင် သူ၏ အလွန်ကျယ်သော ခံတွင်းကို ဟ၍ ရပ်နေ၏။ လဗိမာန် နေဗိမာန်တို့သည် ယူဇနာ သုံးရာရှိသော နရက်ချောက်ကြီး၌ ကျသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ လနတ်သား၊ နေနတ်သားတို့သည် အလွန် ကြောက်လန့်သဖြင့် မြည်တမ်း အော်ဟစ်ကြရလေသည်။

ရာဟုသည် ဗီမာန်တို့ကို တခါတရံလက်ဖြင့် ဖုံးအုပ်ထား၏။ တခါတရံ မေးအောက်မှာ ညှပ်ထား၏။ တခါတရံလျှာဖြင့် လျက်၏။ တခါတလေ အလုပ် အလေးပြု၍ စားမည်ကဲ့သို့ ပါးစောင်တွင်းမှာ ငုံ့ထား၏။ ဤကဲ့သို့ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထား သော်လည်း လ, နေတို့ သွားနေသော အဟုန်ကို တားမြစ် ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ အကယ်၍ မသွားနိုင်အောင် တားမြစ်ထား မည်ဟု ပါးစောင်၌ ငုံ့ထားမည်ဖြစ်အံ့။ ရာဟု၏ ဦးခေါင်းကို ခဲ့၍ ထွက်မည်သာတည်း။ ထိုသို့ အဟုန်ကို မတားနိုင်သောကြောင့် သွားလျက်နေသော ဗီမာန်နှင့်အတူ လိုက်၍ နောက်ယှက် နေတတ် သည်။ ဤ အကြောင်း အရာများကို သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ် အဋ္ဌကထာ၊ စန္ဒီမသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၀၁-၌ ပြဆိုသည်။

[မှတ်ချက်။ ။ဤအရာ၌ မည်သည့် လ, ရက်, အချိန် တို့၌ လ, နေ, ကြတ်လိမ့်မည်ဟု ဟောပြောရန် ကိစ္စကား လက်ရိုး ပေဒင်တတ်သော ဆရာတို့၏ အရာသာတည်း။]

လ, နေတို့၏ အကြောင်းအရာ သိမှတ် ဘွယ်ရာ တို့ ကား ကျယ်စန်းလှသည်။

ဤစာတမ်း၌ ဤမျှဖြင့် လ, နေတို့၏ အကြောင်းအရာကို ပြသော ပထမပိုင်း ပြီး ပြီ ။

ဒုတိယပိုင်း

စကြာဝဠာဘိုက်၏ အကြောင်းအရာ

ဤဒုတိယပိုင်း၌ သတ္တဝါတို့ နေထိုင်ကြရာ ဩကာသ လောကခေါ်သော စကြာဝဠာ ကမ္ဘာမြေကြီးနှင့် တော၊ တောင်၊ ရေ၊ မြေ၊ သမုဒ္ဒရာတို့၏ တည်နေပုံ အဝေး အကွာ အမြင့် အကျယ် အပိုင်းအခြားတို့ကို ဝိနိစ္ဆရ ကျမ်းဂန်များက ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း ရေးသား ဖော်ပြမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

(၁၆) စကြာဝဠာခေါ်ပုံ။

(၁) စက္ကဝါဠန္တိ လောကဓာတု၊ သာဟိ နေမိမဏ္ဍလသဒိသေန စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေန သမန္တတော ပရိက္ခိတ္တတာ စက္ကဝါဠန္တိ ဝုစ္စတိ။ (သာရတ္ထဋီကာ-၂၅၂)

စကြာဝဠာ ဆိုသည်ကား လောကဓာတ်ကို ဆိုလိုသည်။ လူတို့နေရာစကြာဝဠာတိုက်တခုကို လောကဓာတ်တခုဟု ပိုင်းခြား တ်သားရမည်။ စကြာဝဠာပေါင်းကား ရေတွက်၍ မကုန်နိုင် အောင် များလှသောကြောင့် အနန္တ လေးပါးတို့တွင် “စကြာဝဠာအနန္တ”ဟု အနန္တတပါး ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ စကြာဝဠာ တောင်ဆိုသည်မှာ အလယ်သားမပါဘဲ ဝန်းဝိုင်း နေသော အနား သား အကုပ်နှင့်တူသည်။ ဤသို့ အကုပ်အဝန်းအဝိုင်းနှင့်တူသော စကြာဝဠာတောင် အခွေကြီးဖြင့် ပတ်လည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝန်း ရံထားသော လူတို့နေရာ လောကဓာတ် မြေတခုကို စကြာဝဠာ တခုဟု ခေါ်သည်။

(၁၇) ကမ္ဘာမြေကြီး တည်နေပုံ အခြင်းအရာ။

(၁) အယံ အာနန္ဒ မဟာပထဝီ ဥဒကေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဥဒကံ ဝါတေ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဝါတော အာကာသဋ္ဌော ဟောတိ။
(သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်-၉၀)

စကြာဝဠာ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် ရေပေါ်၌ တည်နေသည်။ ရေသည် လေပေါ်၌ တည်နေသည်။ လေသည် အောက်ကောင်းကင် ဟင်းလင်းအပြင်၌ တည်သည်။ အောက်ကောင်းကင်သည် အဆုံး အပိုင်း အခြား မရှိသော အနန္တ တပါး ပင်တည်း။ အောက် ကောင်းကင်၏ အနန္တဖြစ်ပုံကို ဤသို့ မှတ်ရမည်။ ပမာအားဖြင့် မဟာပထဝီ မြေကြီးကို ထက်ခြမ်း ခွဲလိုက်ပြီးနောက် မြင့်မိုရ် တောင်မျှ ပမာဏရှိသော ကျောက်တုံးကြီးကိုပင် ချလိုက်ပါလျှင် မည်သည့်အခါမျှ ထောက်တည်ရာကိုရ၍ ရပ်တည် တော့မည်မ ဟုတ်ဟု ကျမ်းဂန်အဆိုရှိသည်။

(၁၈) ကမ္ဘာမြေထူပမာဏ။

(၁) ဒုဇေ သတသဟဿာနိ၊ စတ္တာရိ နဟုတာနိစ။
တ္ထေကံ ဗဟလတ္တေန၊ သင်္ခါတာယံ ဝသုန္ဓရာ။ ။
(ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ-၉၁)

စကြာဝဠာတိုက်၏တည်ရာ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် ယူဇနာ ပေါင်း (၂၄၀၀၀၀) နှစ်သိန်း လေးသောင်း အထူရှိသည်။ ၎င်းကို ထက်ဝက်ပြု၍ အပေါ်ပိုင်း တသိန်း နှစ်သောင်း ကား “ပံသပထဝီ” ခေါ်သော မြေသားသက်သက်ဖြစ်၏။ အောက်ပိုင်း တသိန်း နှစ်သောင်းကား “သီလာပထဝီ” ခေါ်သော ကျောက် မြေဖြစ်၏။

(၁၉) ကမ္ဘာရေထူ။

(ခဲ) တဿာ ဝေ သန္ဓာရကံ- - -

စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ၊ အဋ္ဌေဝ နဟုတာနိစ။

တ္ထေကံ ဗဟလတ္ထေန၊ ဇလံ ဝါတေ ပတိဋ္ဌိတံ။

(၎င်းအဋ္ဌကထာ)

နှစ်သိန်း လေးသောင်း အထူရှိသော ကမ္ဘာမြေကြီး၏ အောက်ခံ ရေထူသည် ယူဇနာပေါင်း (၄၇၀၀၀၀) လေးသိန်း ရှစ်သောင်း အထူရှိ၏။

(၂၀) အောက်ခံ လေထူ။

(ခေါ) တဿာပိ သန္ဓာရကော - - -

နစ သတ သဟဿာနိ၊ မာလုတော နာမုဂ္ဂတော။

သဋ္ဌိ စေဝ သဟဿာနိ၊ သော လောကဿ သဏ္ဍိတိ။

(၎င်းအဋ္ဌကထာ)

ရေထူ၏အောက်ခံဖြစ်သော ဝါ-မြေထူနှင့် ရေထူများကို အောက်သို့ မကျအောင်ခံထားသော အောက်ခံလေထူသည် ယူဇနာပေါင်း (၉၆၀၀၀၀) ကိုးသိန်း ခြောက်သောင်း အထူရှိ၏။ (ပြဆိုခဲ့သော မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ တိုက်ား အထက် အောက် အထူ အားဖြင့်သာ ပမာဏ ပြခြင်းဖြစ်သည်။ အလျား၊ အနံအားဖြင့် သော်ကား အဆုံး အပိုင်း အခြား မရှိသော စကြာစဋ္ဌာ တို့နှင့် ဆက်စပ်နေသောကြောင့် အတိုင်းအရှည် ဂမာဏမရှိဟု ကျမ်းဂန် မှာ အဆိုရှိသည်။

(၂၁) စကြာဝဠာတိုက်၏ အကျယ်ပမာန်။

(ခေ၇) ကေ စက္ကဝါဠံ အာယာမတောစ ဝိတ္ထာရတောစ
ယောဇနာနံ ဒွါဒသ သတသဟဿာနိ တီဏီ သဟဿာနိ
စတ္တာရိ သတာနိ ပညာသဉ္စ ယောဇနာနိ။

(ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ-၉၁)

စကြာဝဠာတိုက်သည် အလျားအားဖြင့်၎င်း၊ အနံအား
ဖြင့်၎င်း (အချင်းအားဖြင့်) ယူဇနာပေါင်း (၁၂၀၃၄၅၀) တသန်း
နှစ်သိန်း သုံးထောင် လေးရာ ငါးဆယ် ရှိသည်။ (စကြာဝဠာ
တိုက်ကား အဝိုင်းဖြစ်၍ အလျား အနံ တူမျှသည်။ အဝိုင်း
မျက်နှာပြင်အကျယ်ကို အချင်းခေ၇ သည်။)

(၂၂) စကြာဝဠာ၏ အဝန်းပမာဏ။

(ခံ) ပရိက္ခေပတော- - - -

သဗ္ဗံ သတ သဟဿာနိ၊ ဆတ္တိံ သ ပရိမဏ္ဍလံ။

ဒသဉ္စေဝ သဟဿာနိ၊ အချုချုနိ သတာနိစ။ ။

(၎င်းအဋ္ဌကထာ)

စကြာဝဠာတိုက်သည် အဝန်းအားဖြင့် ယူဇနာပေါင်း
(၃၆၁၀၃၅၀) သုံးသန်း ခြောက်သိန်း တသောင်း သုံးရာ
ငါးဆယ်ရှိသည်။ (ဤသင်္ချာကား အကျယ်ပမာဏအချင်းသင်္ချာ၏
သုံးဆဖြစ်သည်။)

(၂၃) မြေဒိုရီဘေဘင်၏ အဆိုင်းအတာပမာဏ။

(ခါး) သိနေရု ဘိက္ခုဝေ ပဗ္ဗတရာဇာ စတုရာသီတိ ယောဇန-
သဟဿာနိ အာယာမေန စတုရာသီတိယောဇနသဟ-

သာနိ ဝိတ္ထာရေန စတုရာသီတိယောဇနသဟသာနိ
မဟာသမုဒ္ဒေ အဇ္ဈောဂါဠော စတုရာသီတိယောဇန
သဟသာနိ မဟာသမုဒ္ဒါ အစ္စဂ္ဂတော။

(သတ္တအင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်-၄၇၄)

မြင့်မိုရ်တောင်သည် အလျား ယူ ဇနာ ရှစ်သောင်း
လေးထောင်၊ အနံယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ရှိသည်။ မဟာ
သမုဒ္ဒရာ အတွင်းသို့ ယူဇနာပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်
သက်ဝင် နှစ်မြုပ်နေသည်။ မဟာသမုဒ္ဒရာမှ အထက်သို့ ယူဇနာ
ရှစ်သောင်း လေးထောင် ပေါ်ထွက်နေသည်။

(၂၄) မြင့်မိုရ်တောင်၏အရံ တောင်စဉ် ၇-ထပ်။

(၈၇) ယုဂန္ဓရော ဤသဓရော၊ ကရဝိကောသုဒဿနော။
နေမိန္ဒရော ဝိနတကော၊ အဿကဏ္ဍော ဂိရိဗြဟာ။
(ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ-၉၁)

[၁]	ယုဂန္ဓရ်တောင်၊	[၄]	ယုဒဿနတောင်၊
[၂]	ဤသဓရတောင်၊	[၅]	နေမိန္ဒရတောင်၊
[၃]	ကရဝိကတောင်၊	[၆]	ဝိနတကတောင်၊
	[၇]		အဿကဏ်တောင်၊

(၈၈) ဧတေ သီဒန္တရသမုဒ္ဒေ သတ္တ ပဗ္ဗတာ အနုပဋိပါတိယာ
သမုဂ္ဂတာ သောပါနသဒိသာ ဟုတံ ဌိတာ။
(နိမိဇာတကဋ္ဌကထာ-၁၅၇)

ယုဂန္ဓရ်တောင် စသော တောင်စဉ် ၇ထပ် တို့သည်

မြင့်မိုရ်တောင်ကို ဝန်းရံ၍ ကြီးစဉ် ငယ်လိုက် အစဉ်အတိုင်း စောင်းတန်းကြီးများကဲ့သို့ မြင့်မိုရ်တောင်ခြေ၌ရှိသော သီတာသမုဒ္ဒရာ၌ ပေါ်တက်၍တည်နေကြကုန်၏။

(၂၅) ယုဂန္ဓိရ်တောင်၏ အတိုင်းအတာပမာဏ။

(ဝိ) တတော ဥပဗျုပဗျေန၊ ပမာဏေန ယထာက္ကမံ။
အဇ္ဈောဂါဠဂ္ဂတာ ဒိဗ္ဗာ၊ နာနာရတန ဝိစိတ္တာ။
(ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ-၉၁)

ယုဂန္ဓိရ်တောင်ကား - အမြင့်ယူဇနာ လေးသောင်း နှစ်ထောင်၊ အကျယ်ယူဇနာ လေးသောင်းနှစ်ထောင် ဖြစ်သည်။ သမုဒ္ဒရာအတွင်းသို့ ယူဇနာ လေးသောင်း နှစ်ထောင်ပင် သက်ဝင်၍ အထက်သို့လည်း ယူဇနာ လေးသောင်းနှစ်ထောင်ပင် ပေါ်ထွက်နေသည်။

မြင့်မိုရ်တောင်၏အရံ တောင်စဉ် ၇-ထပ်တို့သည် မြင့်မိုရ်တောင်သည်တို့၏ ထက်ဝက်ထက်ဝက် ပမာဏအတိုင်း အောက်သို့နစ်ခြင်း၊ အထက်သို့ ပေါ်ထွက်ခြင်း၊ အပြန့်ကျယ်ခြင်း အတိုင်း အတာ ပမာဏကို သိမှတ်ရမည်။ သရတ္ထဋီကာ၌ (အဇ္ဈောဂါဠဂ္ဂတာတိ အဇ္ဈောဂါဠာစ ဥဂ္ဂတာစ) ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုသောကြောင့် အောက်သို့ နစ်မြုပ်ခြင်း၊ အထက်သို့ ပေါ်ထွက်ခြင်း ကိုသာ ဆိုသည်။ အကျယ် အပြန့်ကို မဆိုဟု စောဒနာငြားအံ့။ ၎င်းဋီကာ၌ “အစူဂ္ဂတော” အဖွင့်၌ ---

(ဂ) နကေဝလဉ္ဇေတ္ထ ဥဗ္ဗေဓောဝ၊ အထခေါ အာယာမဝိတ္တာရာပိဿ တတ္တကာယေဝ-ဟူ၍ ဖွင့်ဆို ထားခြင်းကြောင့် အကျယ်အပြန့်ကိုပါ ထက်ဝက်ပြု၍ ယူရမည်။

(၂၆) ဤသရေတောင်၏ အတိုင်းအတာပမာဏ။

အမြင့်	-	}	ယူဇနာ (၂၁၀၀၀)
အကျယ်	-		
အနံ့	-		

(၂၇) ကရဝိကတောင်၏ အတိုင်းအတာပမာဏ။

အမြင့်	-	}	ယူဇနာ (၁၀၅၀၀)
အကျယ်	-		
အနံ့	-		

(၂၈) သုဒဿနတောင်၏ အတိုင်းအတာပမာဏ။

အမြင့်	-	}	ယူဇနာ (၅၂၅၀)
အကျယ်	-		
အနံ့	-		

(၂၉) နေမိန္ဒရတောင်၏ အတိုင်းအတာပမာဏ။

အမြင့်	-	}	ယူဇနာ (၂၆၂၅)
အကျယ်	-		
အနံ့	-		

(၃၀) ဝိနုတကတောင်၏ အတိုင်းအတာပမာဏ။

အမြင့်	-	}	(၁၃၁၂)ယူဇနာ၊ ၂-၈ ဂါဝုတ်။
အကျယ်	-		
အနံ့	-		

(၃၁) အဿကဏ်တောင်၏ အတိုင်းအတာပမာဏ။

အမြင့်	-	}	(၆၅၆) ယူဇနာ၊ ၁-၈ ဂါဝုတ်။
အကျယ်	-		
အနံ့	-		

(၃၂) စကြာဝဠာတောင်၏အတိုင်းအတာပမာဏ။

(၇) ဒွေ အသိက် သဟဿာနိ၊ အဇ္ဈောဂါဠော မဟဏ္ဍဝေ၊
အစူဂ္ဂတော တာဝဒေဝ၊ စက္ကဝါဠ သိလုစ္စယော။
ပရိက္ခိပိတှာ တံ သဗ္ဗံ၊ လောကဓာတု မယံ ဌိတာ။ ။
(ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ-၉၂)

စကြာဝဠာတောင်သည် ယူဇနာပေါင်း (၇၂၀၀၀) ရှစ်
သောင်း နှစ်ထောင် သမုဒ္ဒရာထဲ၌ နစ်မြုပ်သည်။ ၎င်းယူဇနာအ
တိုင်း အထက်သို့ မြင့်တက်သည် အလျား အားဖြင့်ကား စာပိုဒ်
(၂၂)တွင်ပြခဲ့သော စကြာဝဠာ၏ အဝန်းယူဇနာအတိုင်း လော
ကဓာတ်တခုလုံးကို ဝန်းရံ၍တည်နေကြောင်း သိမှတ်ရမည်။

(၃၃) စကြာဝဠာအပြင်သို့ လ,နေရောင် မရောက်ကြောင်း။

(၈၀) တီသု ဒီပေသု ဧကပ္ပဟာရေန အာလောကကရဏ
သမတ္တာပိ စန္ဒိမသုရိယာ တတ္ထ အာလောကံ န ဒဿေန္တိ
တေဟိ ယုဂန္ဓရသမပ္ပမာဏေ အာကာသပ္ပဒေသေ ဝိစရ
ဏတော စက္ကဝါဠပဗ္ဗတဿ ဝေမဇ္ဈေန ဝိစရန္တိ။ စက္က
ဝါဠပဗ္ဗတဉ္စ အတိက္ကမ္မ လောကန္တရိနိရယာ၊ တသ္မာ တေ
တတ္ထ အာလောကံ န ဒဿေန္တိ။ (သာရတ္ထဋီကာ-၂၇၆)

အပိုင်းသုံးခုတို့၏ အကြား၌ကဲ့သို့ စကြာဝဠာတိုက် သုံးခု
တို့၏အကြား စကြာဝဠာတောင်၏ အပြင်ပ၌ဖြစ်သော အကြား
အရပ်သည် လောကန္တရိက် ငရဲမည်၏။ ထိုလောကန္တရိက်ငရဲ၌
အလင်းရောင်မရှိ။ လ,နေတို့သည် သုံးကျန်းလုံး၌ တပြိုင်နက်
အလင်းရောင်ပေးနိုင်သော အစွမ်းရှိသော်လည်း ထိုလောကန္တရိက်

ငဲ့၌ အလင်းရောင်မပေးနိုင်။ အဘယ်ကြောင့် ဟူမူ-လ, နေတို့သည် ယုဂန္ဓိရိတောင်နှင့်ညီမျှသော ကောင်းကင်ခရီးက လှည့်လည်နေကြသောကြောင့် စကြာဝဠာတောင်၏ အလယ်လောက်က သွားနေကြသည်။ လောကန္တရိုက်ရဲကား စကြာဝဠာတောင်ကို လွန်၍ စကြာဝဠာ၏ အပြင်ပကဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လ, နေတို့သည် လောကန္တရိုက်ရဲ၌ အလင်းရောင်မပေးနိုင်ဟုမှတ်ရမည်။ စကြာဝဠာတိုက် တခုအတွင်းက လရောင်, နေရောင်သည် တပါးသောစကြာဝဠာတိုက်သို့ မရောက်ကြောင်းကိုလည်း သိမှတ်ရမည်။

(၃၄) သီဒါသမုဒ္ဒရာများအကြောင်း။

(ဂဲ) သိနေရုယုဂန္ဓရာဒီနံ အန္တရေ သီဒန္တရသမုဒ္ဒါ နာမ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ ကိရ ဥဒကံ သုခမံ မောရပတ္တမတ္တမ္ပိ ပက္ခိတ္တံ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ သီဒတေစ။ တသ္မာ တေ သီဒ-သမုဒ္ဒါ နာမ ဝုစ္စန္တိ။ တေ ပန ဝိတ္ထာရတော ယထာကာမံ သိနေရုအာဒီနံ အစ္စဂ္ဂမသမာနပရိမာဏာတိ ဝဒန္တိ။

(သာရတ္ထဋီကာ-၂၅၃)

မြင့်မိုရ်တောင်၊ ယုဂန္ဓိရိတောင် စသော တောင်တို့၏ အကြား၌ သီဒါမည်သော သမုဒ္ဒရာကြီးတွေ့ရှိကြသည်။ ထိုသီဒါ သမုဒ္ဒရာတို့၏ရေကား အလွန်မြေ၏။ အလွန် နူးညံ့သေးငယ်သော ဥဒေါင်းအမွှေးကလေးမျှပင် ရေပေါ်၌ ပေါ်၍ တည် မနေနိုင် နှစ်မြုပ်၍ သွားရမည်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသမုဒ္ဒရာကို သီဒါ သမုဒ္ဒရာဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။

တောင်စဉ် ၇-ထပ်အကြား၌ရှိသော သီဒါ ၇-တန်တို့၏ အကျယ်ပမာဏကို အစဉ်အတိုင်း မြင့်မိုရ်တောင် စသည်တို့၏

အမြင့်ပမာဏအတိုင်း မှတ်ယူရမည်။ မြင့်မိုရ်တောင် စသည်တို့၏ သမုဒ္ဒရာ၌ နစ်မြုပ်သော ပမာဏအတိုင်း အောက်သို့ နက်သော ပမာဏကို မှတ်ရမည်။

(၁) မြင့်မိုရ်တောင်နှင့် ယုဂန္ဓိရ်တောင်အကြား သမုဒ္ဒရာ။
အနက် - }
အကျယ် - } ယူဇနာ (၈၄၀၀၀)

(၂) ယုဂန္ဓိရ်တောင်နှင့် ဤသဓရတောင်အကြား သမုဒ္ဒရာ။
အနက် - }
အကျယ် - } ယူဇနာ (၄၂၀၀၀)

(၃) ဤသဓရတောင်နှင့် ကရဝိကတောင်အကြား သမုဒ္ဒရာ။
အနက် - }
အကျယ် - } ယူဇနာ (၂၁၀၀၀)

(၄) ကရဝိကတောင်နှင့် သုဒဿနတောင်အကြား သမုဒ္ဒရာ။
အနက် - }
အကျယ် - } ယူဇနာ (၁၀၅၀၀)

(၅) သုဒဿနတောင်နှင့် နေမိန္ဒရတောင်အကြား သမုဒ္ဒရာ။
အနက် - }
အကျယ် - } ယူဇနာ (၅၂၀၀)

(၆) နေမိန္ဒရတောင်နှင့် ဝိနတကတောင် အကြား သမုဒ္ဒရာ။
 အနက် - }
 အကျယ် - } ယူဇနာ(၂၆၂၅)

(၇) ဝိနတကတောင်နှင့် အသကဏ်တောင်အကြား သမုဒ္ဒရာ။
 အနက် - }
 အကျယ် - } (၁၃၁၂) ယူဇနာ၊ ၂-၈ ဂါရုတ်။

အသကဏ်တောင်၏ အပြင်ပကား- သီဒါသမုဒ္ဒရာ မရှိ။
 ဆားငံ သမုဒ္ဒရာသာရှိတော့သည်။

(၃၅) လူတို့နေထိုင်ရာ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းမြေ။

(၈၀၁) တာဝတိံသဘဝနံ ဒသသဟဿယောဇနံ။ တထာ အသုရ-
 ဘဝနံ၊ အဝိစိ မဟာနိရယော ဇမ္ဗူဒီပေါ။
 (ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ-၉၂)

(၁) တာဝတိံသာနတ်ပြည်။ (၃) အဝိစိငရဲကြီး။
 (၂) အသုရာပြည်။ (၄) ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း။
 ဤလေးရပ်ကား- ယူဇနာ တသောင်းစီ အလျား အနံ
 ကျယ်သည်။

(၈၀၂) ဇမ္ဗူဒီပေါပန အာယာမတောစ ဝိတ္တာရတောစ ဒသ-
 သဟဿယောဇန ပရိမာဏော။ တတ္ထစ စတုသဟဿ-
 ယောဇနပုမာဏော ပဒေသော တဒုပဘောဂီ သတ္တာနံ
 ပုညက္ခယာ ဥဒကေန အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌော သမုဒ္ဒေဂီတိ သင်္ချံ

ဂတော။ တိသဟဿယောဇနပုမာဏေ မနုဿာ ဝသန္တိ၊
တိသဟဿယောဇနပုမာဏေ ဟိမဝါ ပတိဋ္ဌိတောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော (သာရတ္ထဋီကာ-၂၇၃)

ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသည် အလျားအားဖြင့်၎င်း၊ အနံအားဖြင့်
၎င်း-ယူဇနာတသောင်း ကျယ်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း ယူဇနာ
လေးထောင် အရပ်သည်ကား ထိုအရပ်၌ သုံးဆောင် နေထိုင်
ကုန်သောသူတို့၏ ကောင်းမှုဟုန် ကုန်လေသောကြောင့် ရေလှမ်း
မိုး၍ သမုဒ္ဒရာအတိ ဖြစ်လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ယူဇနာ သုံးထောင် ၌
သောမြေအရပ်၌သာလှူတို့နေကြရသည်။ ယူဇနာသုံးထောင်ကား
လူမနေနိုင်သော တောအရပ်တည်းဟု ကျမ်းဂန်က ညွှန်ပြသား
သည်။ (ထို့ကြောင့်-သောင်းလေ ရပ် ရှိသည်အနက် သူ့နေ သုံး
ထောင်၊ တောနေ သုံးထောင်၊ ရေနေ လေးထောင်ဟု ဆိုစ
မှတ်ပြုကြသည်။)

(၃၆) ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် သမုဒ္ဒရာကြီးများ။

ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းမြေ၏ တောင်ဘက်၊ မြောက်ဘက် သမုဒ္ဒရာ
များ၏ အကျယ် ယူဇနာသည် (၁၀၀၀၄၆ / ၃-၂) တသိန်း ရှစ်
ထောင် ရှစ်ရာ လေးဆယ်ခြောက် ယူဇနာ၊ သုံး ဂါဂုတ်၊ နှစ် ကော
သ စီရှိကြသည်။

ပတ်ဝန်းကျင် တည်နေသော အရှေ့သမုဒ္ဒရာနှင့် အနောက်
သမုဒ္ဒရာတို့ကား အတိုင်းအတာမပြုနိုင်လောက်အောင် ကျယ်ဝန်း
လှသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ-ယူဇနာ (၇၀၀၀) ခုနစ်ထောင်စီ
ရှိသော အရှေ့ကျွန်းနှင့် အနောက်ကျွန်းမြေတို့သို့ ရောက်အောင်
ဆက်စပ်၍ တည်ရှိနေသော သမုဒ္ဒရာရေပြင်ကြီးမှာ များစွာ
ကျယ်ပြန့်လျက်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ မြင့်မိုရ်တောင်မှစ၍ စကြာဝဠာတောင် အထိ အစိတ်အစိတ် ဌာနအသီးအသီးတို့၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏ ကိုကျမ်းဂန် တိုက်ရိုက်ပြလျက်ရှိ၏။ လူတို့ နေရာ ကမ္ဘာ မြေ၏။ တောင်ဘက်၊ မြောက်ဘက်၌ရှိသော ဆားငံသမုဒ္ဒရာများ၏ အကျယ် ပမာဏကို မည်သို့ပြု၍ သင်္ချာယူဆပါသနည်း မေးခဲ့အံ့။ အဖြေကား-

(ဂ) ယထာ မဟာသမုဒ္ဒေါ ယာစ စက္ကဝါဠပါဒမူလာ အနုပုဗ္ဗနိဇ္ဇော။ ဧဝံ ယာဝ သိနေရူပါဒမူလာတိ။

(သာရတ္ထဒီကာ-၂၅၃)

လူတို့နေရာကမ္ဘာမြေမှ တောင်ဘက်သမုဒ္ဒရာသည် စကြာဝဠာတောင်ခြေ ရောက်အောင် အစဉ်အတိုင်း နက်ရှိုင်း၍ သွားသကဲ့သို့၊ မြောက်ဘက် သမုဒ္ဒရာသည်လည်း မြင့်မိုရ်တောင်၏ အခြေသို့ ရောက်အောင် အစဉ်အတိုင်း နက်စောက်၍ သွား၏ ဤကျမ်းလာ စကားကိုထောက်၍ ကမ္ဘာမြေ၏ တောင်ဘက် မြောက်ဘက်၌ သမုဒ္ဒရာရှိကြောင်း ထင်ရှားပြီ။

စကြာဝဠာတိုက်၏ အချင်းသင်္ချာ ထက်ဝက်ကို တည်ပြီးလျှင် မြင့်မိုရ်တောင်၏ ထက်ဝက် သင်္ချာကစ၍ အစိတ်အစိတ် ဌာနအားလုံး၏ သင်္ချာကိုပေါင်း၍ နှုတ် ကိန်း ပြုပါ။ ကြွင်းသော သင်္ချာကား တောင်၊ မြောက် သမုဒ္ဒရာ နှစ်စင်း၏ အကျယ် ပမာဏသာ ဖြစ်သည်။ ၎င်း သင်္ချာကို သမုဒ္ဒရာ နှစ်စင်း ခွဲဝေ ထားသည်။

(၃၇) ကမ္ဘာမြေကြီး၏ အလျား၊ အနံကိုပြခြင်း။

စာပိုဒ်အမှတ် (၁၀)ဖြင့် ကမ္ဘာမြေကြီး၏အထူကိုပြခဲ့ပြီ။ အလျား၊ အနံအားဖြင့်သော်ကား အတိုင်းအတာမရှိကုန်။ အဘယ်

ကြောင့်ဟူမ-စကြာဝဠာတခုနှင့်တခု ထိစပ်သောနေရာ၌ ကမ္ဘာ
 မြေကြီးသည် တစပ်ထည်း ဆက်စပ်၍ နေ၏။ စကြာဝဠာကား
 အနန္တဖြစ်၍ မဆုံးနိုင်သောကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီး၏ အလျား အနံ
 အပြန့် အကျယ်ကို အတိုင်းအတာ ပမာဏမရှိဟု သိမှတ်ရမည်။
 (ဂါး) ယသ္မာ ပထဝီနာမာယံ တိရိယံ အပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ တသ္မာ

ဧတ္တကံ ဗဟလတ္တေန သင်္ခါတာယံ ဝသုန္ဓရာတိ ဗဟလ-
 တောယေဝ ပရိစ္ဆေဒေါ ဝုတ္တော။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတာနံ
 ပန စက္ကဝါဠပဗ္ဗတန္တရေဟိ သမ္ဗုဒ္ဓဌာနေ ပထဝီ ဧကော-
 ဗဒ္ဓါဝ၊ ဝိဝဋ္ဌကာလေ သဏ္ဍဟမာနာပိ ပထဝီ ယထာ
 သဏ္ဍိတပထဝီယာ ဧကဗဒ္ဓါပ သဏ္ဍဟတိ။

(သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ-၂၅၂)

(၃၈) တောင်ဘက်စကြာဝဠာ တခြမ်းပမာဏ။

(မြင့်မိုရ်တောင်၏ ထက်စက်မှစ၍ အစဉ်အတိုင်း အကျယ်

ပြသော ယူဇနာသင်္ချာများ--)

မြင့်မိုရ်တောင်ထက်စက်	-	-	၄	၂	၀	၀	၀		
သီဒါသမုဒ္ဒရာ	-	-	၈	၄	၀	၀	၀		
ယုဂန္ဓိရ်တောင်	-	-	၄	၂	၀	၀	၀		
သီဒါ	-	-	၄	၂	၀	၀	၀		
ဤသဓရတောင်	-	-	၂	၁	၀	၀	၀		
သီဒါ	-	-	၂	၁	၀	၀	၀		
ကရဝိကတောင်	-	-	၁	၀	၅	၀	၀		
သီဒါ	-	-	၁	၀	၅	၀	၀		
သုဒဿနတောင်	-	-	၅	၂	၅	၀			
သီဒါ	-	-	၅	၂	၅	၀			
နေမိန္ဒရတောင်	-	-	၂	၆	၂	၅			
သီဒါ	-	-	၂	၆	၂	၅			
ဝိနုတကတောင်	-	-	၁	၃	၁	၂	-	၂	
သီဒါ	-	-	၁	၃	၁	၂	-	၂	
အသကဏ်တောင်	-	-		၆	၅	၆	-	၁	
မြောက်ဆားငံသမုဒ္ဒရာ	*	၁	၀	၈	၈	၄	၆	-	၃ - ၂
ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းမြေ	*	၁	၀	၀	၀	၀			
တောင်ဆားငံသမုဒ္ဒရာ	*	၁	၀	၈	၈	၄	၆	-	၃ - ၂
စကြာဝဠာတောင်			၈	၂	၀	၀	၀		

ပေါင်း - ၆ ၀ ၁ ၇ ၂ ၅

(မှတ်ချက်။ ။ဇမ္ဗူဒိပ် ကျွန်းမြေကို ယူဇနာ တသောင်းပင် ထား၍ ညွှန်ပြသည်)

(၃၉) မြောက်ဘက်စကြာဝဠာတခြမ်းပမာဏ။

(သာ) ဥတ္တရကုရု အဋ္ဌသဟဿယောဇနော-ဟူ၍ (ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ-၉၂) ၌ မိန့်ဆိုသောကြောင့် မြောက်ကျွန်း သားတို့၏နေရာ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် ယူဇနာ(၈၀၀၀) ရှစ်ထောင် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် မြောက်ဘက် စကြာဝဠာတခြမ်းကို တိုင်းတာ ရာ၌ မြောက်ဘက် ဆားငံသမုဒ္ဒရာ၏ယူဇနာ(၁၀၉၈၄၆/၃-၂) တောင်ဘက် ဆားငံသမုဒ္ဒရာ၏ ယူဇနာ (၁၀၉၈၄၆/၃-၂) ဥတ္တရကုရု မြောက်ကျွန်းမြေ ယူဇနာ (၈၀၀၀) ဤမျှသာ အရေ အတွက်ထူးသည်။ ထူးသောဌာနများကို ခရေပွင့်ဖြင့်ပြထားသည်။ ကြွင်းသောဌာနတို့၏ အကျယ်ပမာဏမှာ အားလုံး ယူဇနာ အတူ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် မြောက်ဘက် စကြာဝဠာ တခြမ်း၏ အကျယ် ယူဇနာပေါင်းကား (၆၀၁၇၂၅) ဟူ၍ တောင်ဘက် ခြမ်းနှင့် သင်္ချာအတူပင်ဖြစ်၏။

(၄၀) စကြာဝဠာတိုက်တခုလုံး၏ အချင်းပမာဏ။

တောင်ဘက် စကြာဝဠာတခြမ်း၏	-	-	-
အကျယ်ယူဇနာ-	-၆	၀	၁ ၇ ၂ ၅
မြောက်ဘက် စကြာဝဠာတခြမ်း၏			
အကျယ်ယူဇနာ-	-၆	၀	၁ ၇ ၂ ၅
နှစ်ရပ်ပေါင်း စကြာဝဠာတိုက်တခုလုံး၏			
အကျယ်ယူဇနာ-	-	(၁	၂ ၀ ၃ ၄ ၅ ၀)

တသန်း နှစ်သိန်း သုံးထောင် လေးရာ ငါးဆယ်တိတိ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းယူဇနာသင်္ချာကို စာပိုဒ်(၂၁) ၌ သာဓကပါဠိဖြင့် ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

(၄၁) မြောက်ကျွန်းဟူ၍ သတ်မှတ်ရန် အင်္ဂါလက္ခဏာများ။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်နှင့်တကွ ဟိမဝန္တာ၌ သီတင်းသုံးတော်မူကြသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့သည် ဇမ္ဗူဒိပ် ကျွန်းမှ တပါးသော ကျွန်းကြီးသုံးကျွန်းတို့တွင် တပါးသောကျွန်းသို့ ကြွတော်မမူကြပဲ မြောက်ကျွန်းသို့သာ ဆွမ်းခံ ကြွတော်မူကြကြောင်း ကျမ်းဂန်များ၌ တွေ့ရသည်ဖြစ်၍ ထူးကဲသောဂုဏ်ရှိသော ကျွန်းဖြစ်သည်အတွက် မြောက်ကျွန်း၏ ဂုဏ်အင်္ဂါကို သိကြရန် အတန်ငယ် ဖော်ပြလိုက်ဦးအံ့။

(ဃိ) ဥတ္တရကုရုကာနံ ပုညာနုဘာဝသိဒ္ဓေါ အယမ္ပိ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ (သာရတ္ထဒီကာ-၂၇၃)

ဥတ္တရကုရုခေါသော မြောက်ကျွန်းသူမြောက်ကျွန်းသားတို့၏ ကောင်းမှုရှိန်စော် အာနုဘော်ဖြင့်ပြီးသော၊ ဝါ-ကောင်းမှုရှိန်စော် အာနုဘော်ကြောင့် ပေါများ ပြည့်စုံ ကံလုံ ကြွယ်ဝ မကြောင့်မကျနေကြရသော ဤထူးခြားချက်များကို သိမှတ်ကြရမည်ဟု စကားချီးပြီးလျှင် - သာရတ္ထဒိပနီဒီကာ ဆရာသည် အောက်ပါမြောက်ကျွန်း၏ လက္ခဏာဂုဏ်သတင်းကို ရှင်းရှင်းချည်း ထုတ်ဖော်ပြခဲ့ပေသည်။

(၁) မြောက်ကျွန်းသားတို့သည် အိမ်ဆောက်၍ မနေရကုန်၊ ခက်လက်ဝေဆာ ကောင်းစွာ ပေါက်ရောက် နေသော သစ်ပင်ကြီးများသာ အိမ်ကံစွဲပြီးကြကုန်၏။

(၂) ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း ရှည်ခြင်း၊ ပျဉ်းစသော အပြစ်ကင်းလျက် လုံးရပ် သဏ္ဍာန် ကြန်အင် လက္ခဏာ နှင့် ပြည့်စုံစွာ အသက်ထက်ဆုံးနေရ၏။

- (၃) ကုန်သွယ်ခြင်း၊ လယ်လုပ်ခြင်းစသော အာဟာရအတွက် ရှာမှီးဘွယ်ကိစ္စမရှိ။
- (၄) အချမ်း၊ အပူ၊ ခြင်္သေ့၊ မှက်၊ လေ၊ နေ၊ မြေ၊ ကင်း၊ စသော ဘေးရန်မရှိ။
- (၅) ဥတုသုံးပါးလုံး အချမ်း၊ အပူ မျှတ၏။ တခုခု ပိုလွန်၍ နှိပ်စက်ခြင်းမရှိ။
- (၆) ဖွဲ့ဆန်ကဲ့မရှိ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း၍ အနံ့ ကောင်းသော သလေးဆန်ကို ထင်းဖြင့် မချက်ရပဲ အခိုး ကင်းသော မီးဖြင့် ချက်၍စားရကုန်၏။
- (၇) ကျောက်သုံးခုအပေါ်၌ ထမင်းအိုးကို တင်ထားသော အခါ ကျောက်တို့မှ အပူခါတ်ထွက်၍ ကျက်စေ၏။
- (၈) ထမင်းမှတစ်ပါး ဟင်းအထူးမချက်ရ၊ စိတ်အလို့ရှိသော အရသာ ဖြစ်ပေါ်ရ၏။
- (၉) ထိုထမင်းကို စားကုန်သောသူတို့အား နုနာ၊ အိုင်းနာ စသော ရောဂါမဖြစ်။
- (၁၀) မိန်းမများကား ဆူကြူနိမ့်မြင့် မဲညစ်သောအပြစ်ကင်း၍ တင့်တယ်လှပစွာ အထူးထူးသောအဝတ်တန်ဆာများကို ဝတ်စားကာ လှည့်လည်သွားလာကြပြီး ၁၆-နှစ်အရွယ် မျှသာရှိကြကုန်၏။
- (၁၁) ယောက်ျားများကား ၂၅-နှစ်အရွယ်ခန့်သာရှိကြကုန်၏။
- (၁၂) အထူးထူးသော အဆင်း အရောင်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ် တင့်တယ်သော အဝတ်တန်ဆာတို့သည် ပဒေသာပင်မှ ဖြစ်ကုန်၏။

(၁၃) သေသောသုတ္တံ၏ အလောင်း များကို ငှက်တို့သည် ကျွန်းတပါးသို့ ယူဆောင်သွားကုန်၏။ သုသာန်သင်္ချိုင်း မရှိ။

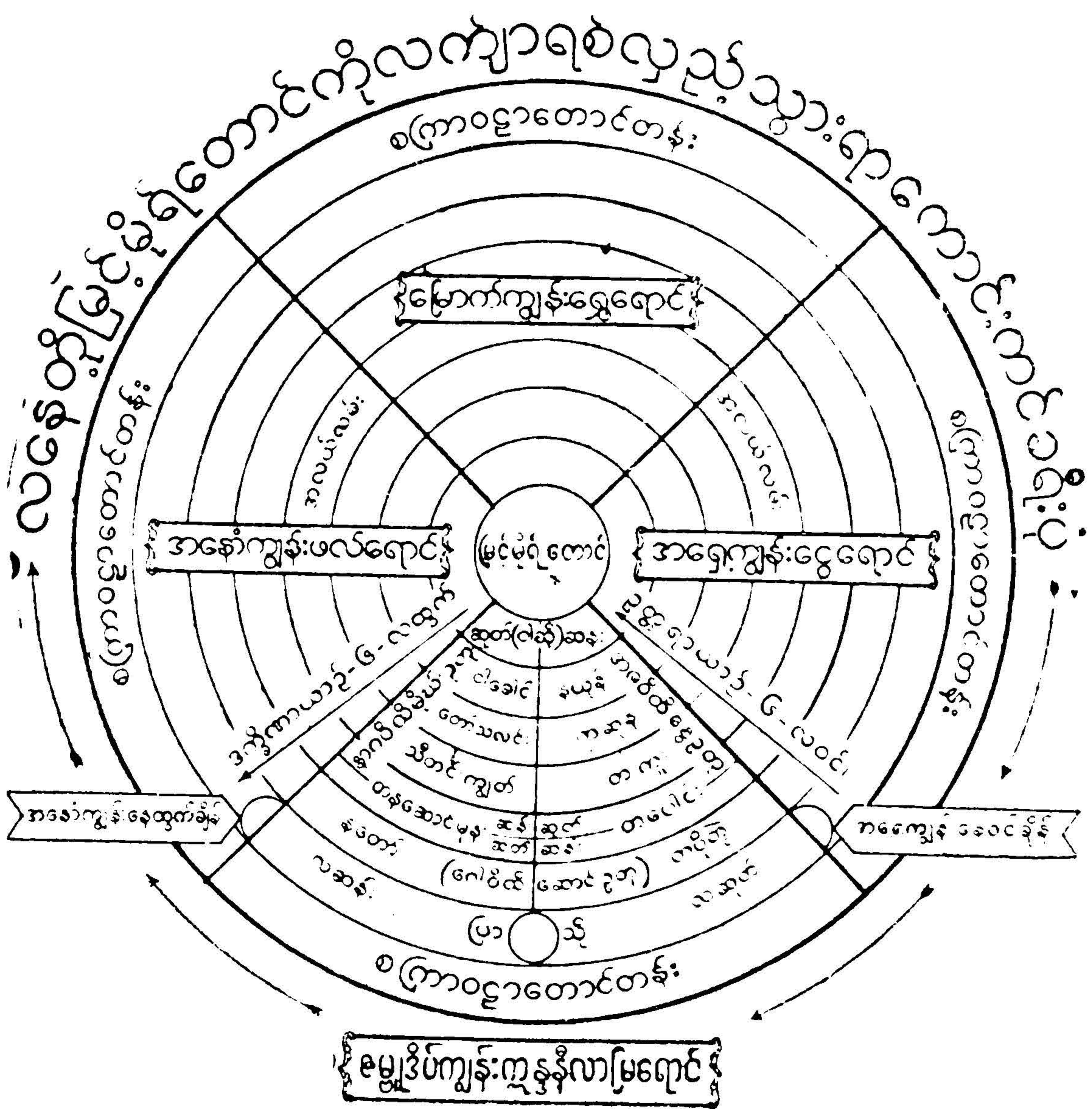
(၁၄) သေကုန်သောသုတ္တံသည် ငရဲ၊ တိစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ ဘုံတို့၌ မဖြစ်၊ မေ့တာ အားဖြင့် ပြည့်စုံသော ငါးပါးသီလ၏ အာနုဘော်ကြောင့် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်၏။

(၁၅) မြောက်ကျွန်းသား တို့သည် အခါ ခပ်သိမ်း အနှစ် တထောင် အသက်ရှည်ကြကုန်၏။

(မာန်လည် ဆရာတော်ဘုရားသည် ကျမ်းဂန် လာသော အတိုင်း “မဃဒေဝ” လက်၌ မြောက်ကျွန်းသားတို့ အကြောင်းကို မှတ်တမ်း တင်ခဲ့ ပေသည်) မြောက်ညာ ကုရ၊ ချမ်းသာစုကား၊ နတ်တုကျွန်းနေ၊ ပဒေသာသို၊ လူတို့ထိုးကား၊ သက်ဆုံးဘေးဘျမ်း၊ ဥပင် ကြမ်းနှင့် ဆန်ခြမ်း မဇ္ဇေ၊ မဇ္ဇေတရံ၊ ရှယ်သုံးရံလုံး၊ ရှေးကံ တားမြစ်၊ ဆွဲခြောက်နှစ်သို့၊ ချုံမြစ်ဆင်းရောင်၊ နှစ် တထောင်တည့်။ (မဃဒေဝလင်္ကာ-၃၇၇)

ဤ စကားရပ်တို့ကား မြောက် ကျွန်း သား တို့၏ အဖြစ်မှန်ကို သိရန် မြောက် ကျွန်း ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ အကျဉ်းမျှသာဖြစ်၏။

ကြောငဏ္ဍာ ကမ္ဘာမြေပေါ်၌ရှိသော ဌာနအသိ အသီးတို့၏ အတိုင်း အတာ ပမာဏကို အကျဉ်းပြုရာဖြစ်သော ဒုတိယပိုင်း ပြီးပြီ။

ဤပုံစံဖြင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုရန် အကြောင်းအရာများကို စာပိုဒ် (၁၃-၁၄) ခွဲ အကျယ် ညွှန်ပြထားသည်။

နောက်ဆက်တွဲ

ဤ နောက် ဆက် တွဲဖြင့် ညွှန် ပြ ခဲ့ သောအကိုး သာ ခံက ပါဠိ၏ အနက်များကို ဖော်ပြပါအံ့။ အလို့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အက္ခရာစဉ်၊ စာခေါင်းချင်း တိုက်ဆိုင်၍ ကြည့်ရှုကြရန် ဖြစ်ပါ ကြောင်း။

[အာသိသပုဗ္ဗကအနက်] ယောလောကနာထော၊ လူသုံးပါး တို့၏ အားထားကြည့်ညှိ မှီခိုရာအစစ် ဖြစ်ကြီး ဖြစ်တော် မူသော အကြင် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည်။ သဗ္ဗညုပိ၊ ကြွင်းမဲ့ လုံးစုံ အကုန် သိတတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့် သဗ္ဗညုဘူထူးကို လက်ဦးကပင်ရရှိပြီး ဖြစ်သော်လည်း။ ပစ္စတ္တသိဒ္ဓဘာဝေန၊ တသီး တခြား ထင် ရှား သတ်မှတ် ထူးမြတ်သော ဂုဏ်တော် တရပ်ကြောင့်။ လောကဝိဒ္ဓ ဂုဏာကရော၊ လောကဝိဒ္ဓဟူသောဂုဏ်ပန်းကိုလည်း ဆင်မြန်းတော် မူရပြန်၏။ သော လောကနာထော၊ ထိုဗုဒ္ဓ ရှင်တော်မြတ်သည်။ ဩကာသလောကပဒံ၊ သတ္တဝါတို့၏ဌာန ဩကာသ အကြောင်း သိကောင်းစရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာ ဖော်ပြမည် ဖြစ်သော။ မမံ အကျွန်ုပ်ကို။ ပါတု၊ ချောမောပြီးမြောက် ခရီးရောက်အောင် စောင့်ရှောက်တော်မူပါအရှင်မြတ်ဘုရား။

(က) ဝါသေဠု၊ ဝါသေဠုပုဏ္ဏား။ ယတောခေါ၊ အကြင့်ကြောင့် လျှင်။ တေ၊ ထိုကမ္ဘာဦးသူတို့သည်။ ရသပထဝီ၊ ရသ ပထဝီကို။ ဟတ္ထေဟိ၊ လက်တို့ဖြင့်။ အာလုပ္ပကာရကံ၊ အလုံးအခဲ ပြု၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ ဥပက္ကမိံသု၊ အားထုတ်

ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။
 သယံပဘာ၊ ကိုယ်ရောင်သည်။ အန္တရဓါယံ၊ ကွယ်၏။ သယံ
 ပဘာ၊ ကိုယ်ရောင်သည်။ အန္တရဟိတာယ၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်း
 ကြောင့်။ စန္ဒိမသုရိယာ၊ လ၊ နေတို့သည်။ ပါတုရဟေသု၊ ထင်ရှား
 ထွက်ပေါ်လာရကုန်ပြီ။

(ခ) ဟိ၊ အမှန်ကိုဆိုဦးအံ့။ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုသတ္တဝါ
 တို့အား။ သယံပဘာ၊ ကိုယ်ရောင်သည်။ အန္တရဟိတာယ၊
 ကွယ်ခြင်းကြောင့်။ အန္တကာရော၊ အမှိုက်တိုက်သည်။ အဟောသိ
 ဖြစ်ပြီ။ တေ၊ ထိုသတို့သည်။ ဘိတတသိတာ၊ ကြောက်လန့်
 တုန်လှုပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အာလောကော၊ အရောင်
 အလင်းသည်။ သစေ ပါတုဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ထင်ရှားဖြစ်ပါ
 မူကား။ ဘဒ္ဒကံ၊ ကောင်းသည်။ အထ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 စိန္တယိံ သု၊ ကြံကြံကုန်ပြီ။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ မဟာဇနဿ၊
 လူများအပေါင်း၏။ သုရဘာဝံ၊ ရဲရင့်သောအဖြစ်ကို။ ဇနယမာနံ၊
 ဖြစ်စေလျက်။ သုရိယမဏ္ဍလံ၊ နေဝန်းသည်။ ဥဠဟိ၊ တက်ပြီ။
 တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အထ၊ ထိုနေအား။ သုရိယောတိ
 နာမံ၊ သုရိယဟူသော အမည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တသ္မိံ၊
 ထိုနေဝန်းသည်။ ဒိဝသံ၊ နေ၌။ အာလောကံ၊ အလင်းရောင်ကို။
 ကတော၊ ပြု၍။ အတ္ထင်္ဂတေ၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ ပုန၊ တစ်နိ။
 အန္တကာရော၊ အမှိုက်တိုက်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တေ၊ ထို
 သတို့သည်။ သစေ၊ အကယ်၍။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အညော၊
 တမီးသော။ အာလောကော၊ အလင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ပါ
 မူကား။ ဘဒ္ဒကံ၊ ကောင်းသည်။ အထ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 စိန္တယိံ သု၊ ကြံကြံကုန်ပြီ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နေသံ၊ ထိုသတို့၏။

ဆန္ဒ၊ အလိုကို။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ စန္ဒမဏ္ဍလံ၊ လဝန်းသည်။ ဥဗ္ဗဟိ၊ တက်ပြီ။ တေနေဝ၊ ထိုစကြာဝင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုလ၏။ စန္ဒောတိ နာမံ၊ စန္ဒဟူသောအမည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

(ဂ) စန္ဒိမသ္မရိယာနံ၊ လ, နေတို့၏။ ပါတုဘူတဒိဝသေယေဝ၊ ထွက်ပေါ်သောနေ့၌သာလျှင်။ သိနေရူ စက္ကဝါဠ ဟိမဝန္တ ပဗ္ဗတာစ၊ မြင့်မိုရ်တောင်, စကြာဝဠာတောင်, ဟိမဝန္တာတောင် တို့သည်၎င်း။ စတ္တာရောစ ဒီပါ၊ ကျန်းကြီးလေးကျန်းတို့သည်၎င်း ပါတုဘစန္ဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ တေစခေါ၊ ထိုလ, နေ မြင့်မိုရ် စကြာဝဠာ, ဟိမဝန္တာ တောင်တို့သည်လည်း။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ ဗဂ္ဂုဏပုဏ္ဏမဒိဝသေယေဝ၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ သာလျှင်။ ပါတုဘစန္ဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

(ဃ) ဧဝံ၊ ဤသို့။ စန္ဒိမသ္မရိယေသု၊ လ, နေတို့သည်။ ပါတု ဘူတေသု၊ ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ နက္ခတ္တာနိ၊ နက္ခတ်တို့သည်၎င်း။ တာရုကရူပါနိ၊ ကြယ်တာယာ အပေါင်းတို့ သည်၎င်း။ ပါတုဘစန္ဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။

(င) စန္ဒသ္မရိယာ၊ လ, နေတို့သည်။ သိနေရူပဗ္ဗတံ၊ မြင့်မိုရ် တောင်ကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ လကျော်ရစ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ၊ စကြာဝဠာတောင်ကို။ ဝါမံကတွာ၊ လက်ဝဲပြု၍။ သိနေရူပဗ္ဗတံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ကို။ အာဝဠန္တိ၊ လှည့်ကုန်၏။

(စ) တေနခေါပနသမယေန၊ ထိုအခါ၌။ စန္ဒိမာ ဒေဝပုတ္တော၊ လနတ်သားသည်။ တေနခေါပနသမယေန၊ ၌။ သ္မရိရော ဒေဝပုတ္တော၊ နေနတ်သားသည်။

(ဆ) စန္ဒဿ၊ လကို။ ဥပနိသာ၊ မှီ၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ စန္ဒံ၊ လကို။ ပုရက္ခတွာ၊ ရှေ့သွားပြု၍။

အာဂုံ၊ လာကုန်ပြီ။ သူရိယဿ၊ နေကို။ ဥပနိသ၊ မှီ၍ဖြစ်
 ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ သူရိယံ၊ နေကို။ ပုရက္ခတော၊ ရှိ။
 အာဂုံ၊ ပြီ။ စန္ဒမာဂုံပုရက္ခတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ စန္ဒနိဿိတကာ၊
 လက်မှီ၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ စန္ဒ၊ လက်။
 ပုရတော ကတော၊ ရှေ့သွားပြု၍။ အာဂတာ၊ လာကုန်ပြီ။ သူရိယ
 နိဿိတကာ၊ နေကိုမှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သူရိယံ၊
 နေကို။ ပုရက္ခတော၊ ရှေ့သွားပြု၍။ အာဂတာ၊ ပြီ။

(၉) ရာဟု၊ ရာဟုအသူရိန်။ မမံ၊ ငါ၏။ ပဗံ၊ ငါ၏။ သားတော်
 ဖြစ်သော။ သူရိယံ၊ နေကို။ ပမုဉ္ဇ၊ လွတ်လိုက်ပါလော။
 စန္ဒိမသူရိယာ၊ လ၊ နေ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝိ၊ နှစ်ဦးလည်းဖြစ်
 ကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာ၊ နတ်သားတို့သည်။ မဟာသမယသုတ္တ
 ကထနဒိဝသေ၊ မဟာသမယသုတ်ကို ဟောသောနေ့၌။ သောတာ
 ပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏။ တေန၊
 ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဗံမမန္တိ၊ ဟူ၍။
 အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဒေသော၊ ဤနတ်သားသည်။ မမံ၊ ငါ၏။
 ပုတ္တော၊ သားတည်း။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤကားအနက်။

(၁၀) ဝီရ၊ ကြီးသော လုံ့လရှိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓ၊ ရှင်တော်
 ဘုရား။ တေ၊ ရှင်တော်ဘုရားအား။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်း
 သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ တံ၊ ရှင်တော်ဘုရားသည်။
 သဗ္ဗဓိ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်၌။ ဝိပုမုတ္တော၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်းမှ
 ကင်းလွတ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သမ္မာဓ
 ပဋိပန္နော၊ ကြပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်း ရာသို့ ရောက်သည်။ အသ္မိ၊
 ဖြစ်၏။ တံ၊ ရှင်တော်ဘုရားသည်။ တဿမေ၊ ထို အကျွန်ုပ်၏။
 သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဘဝ၊ ဖြစ်တော်မူပါလော့။

(ည) ရာဟု၊ ရာဟု။ စန္ဒိမာ၊ လနတ်သားသည်။ အရဟန္တံ၊ ပူဇော်
အထူးကို ခံထိုက်သော။ တထာဂတံ၊ ငါဘုရားကို။ သရဏံ
ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂတော၊ ဆည်းကပ်၏။ စန္ဒိ၊ လကို။ ပမုဉ္ဇယျ၊
လွတ်လိုက်လော့။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ လောကနုကမ္မကာ၊
လူအပေါင်းကို အစဉ်သနားကုန်၏။

(ဋ) (သုရိယော၊ နေသည် သုရိယံ၊ နေကို။ ဤမျှသာထူးသည်။
အထက်နှင့် တူ၏။)

(ဌ) စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ လ, နေတို့၏။ ဒွါစတ္တာလီသယောဇန-
သဟဿပရိစရဏေန၊ ယူဇနာ လေးသောင်း နှစ်ထောင်
အထက်မှသွားသဖြင့်။ မဟိဒ္ဓိကတာ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်၏။ တီသုဒီပေသု၊ သုံးကျန်းတို့၌။
ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။ အာလောကကရဏေန၊
အလင်းရောင်ကို ပြုသဖြင့်။ မဟာနုဘာဝတာ၊ ကြီးသော အာနု
ဘော်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်၏။

(ဍ) သုရိယသမာ၊ နေနှင့်တူသော။ အာဘာ၊ အရောင်သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။

(ဎ) ဗုဒ္ဓစန္ဒေ၊ ဘုရားတည်းဟူသော လမင်းသည်။ အနုပ္ပန္နေ၊
မဖြစ်ပေါ်သည်ရှိသော်။ ဗုဒ္ဓါဒိဇ္ဇေ၊ ဘုရားတည်းဟူသော
နေမင်းသည်။ အနုဂ္ဂတေ၊ မတက်သည်ရှိသော်။ တေသံသဘာဂ-
ဓမ္မာနံ၊ ထို အနိစ္စအခြင်းအရာ စသည်တို့ဖြင့်တူကုန်သော သင်္ခတ
တရားတို့၏။ နမမတ္တမိ၊ ဖဿ, ဝေဒနာစသော အမည်မျှသည်လည်း၊
နာနာယတိ၊ မထင်နိုင်။

(က) အာဒိစွေံာ၊ နေမင်းသည်။ ဒိစါ၊ နေအခါ၌။ တပတိ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပနိုင်၏။ စန္ဒိမာ၊ လမင်းသည်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ အာဘာတိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပနိုင်၏။ ခတ္တိယော၊ ဘုရင်မင်းသည်။ သန္ဓုဒ္ဓေါ၊ ချပ်ဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်မှသာလျှင်။ တပတိ၊ တောက်ပတင့်တယ်၏။ ပြာဟ္မဏော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စျာယီ၊ စျာန်ဝင်စားမှသာလျှင်။ တပတိ၊ တောက်ပတင့်တယ်၏။ အထ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သဗ္ဗမဟောရတ္တိံ၊ အလုံးစုံသော ညဉ့်နေ့တို့ပတ်လုံး။ တေဇသာ၊ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ တပတိ၊ တောက်ပ တင့်တယ်တော်မူ၏။

(တ) စက္ခုမာ၊ သတ္တဝါတို့၏မျက်စိအမြင်ကိုပေးတတ်ထသော။ ဧကရာဇာ၊ မြတ်သော အတုမရှိသော မင်းဖြစ်ထသော။ ဟရိဿဝဏ္ဏော၊ ရှေ့အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိထသော။ ပထဝိပ္ပဘာသော၊ မြေ၌ ထွန်းပသော အရောင်ရှိထသော။ အယံ ဘောန္တော သူရိယော၊ ဤအရှင်နေမင်းသည်။ ယံယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဥဒေတိ၊ တက်၏။ တံတသ္မာ၊ ထိုသို့တက်သောကြောင့်။ ဟရိဿဝဏ္ဏံ၊ ရှေ့အဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိထသော။ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊ မြေ၌ ထွန်းပသော အရောင်လည်း ရှိထသော။ တံဘဝန္တံ သူရိယရာဇာနံ၊ ထိုအရှင်နေမင်းကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ နမဿာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ တယာဘဝတာ၊ အရှင်နေမင်းသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဂုတ္တာ၊ စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဝိဟရေမု၊ နေပါကုန်၏။

(ထ) အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုယုန်မင်းကို။ သက္ကော၊ သကြားသည်။ သသပဏ္ဍိတ၊ ပညာရှိယုန်မင်း။ တဝ၊ သင်၏။ ဂုဏော၊ ဂုဏ်သည်။ သကလကပ္ပံ၊ တကမ္ဘာပတ်လုံး။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။

ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ကို။ ပီလေတွာ၊ ညှစ်၍။ ပဗ္ဗတရသံ၊ တောင်ရေကို။
 အာဒါယ၊ ယူ၍။ စန္ဒမဏ္ဍလေ၊ လဝန်း၌။ သသလက္ခဏံ၊ ယူ၍
 တံဆိပ်ကို။ လိခိတွာ၊ ရေး၍ ဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားလောင်းကို။
 အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ၊ ထိုတောအုပ်၌။
 တသ္မိံ ယေဝ ဝနဂုမ္မေ၊ ထိုတောချုံ့ပင်လျှင်။ တရုဏဒဗ္ဗတိဏပိဋ္ဌေ၊
 နုသောဥစ္စာဖြစ်သော မျက်ခင်းအပြင်၌။ နိပဇ္ဇာပေတွာ၊ အိပ်စေ၍။
 အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝသနဌာနမေဝ၊ နေရာအရပ်သို့သာလျှင်။
 ဂတော၊ သွား၏။

(ဒ) ရာဟုဿ၊ ရာဟု၏။ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။
 မဟာ၊ ကြီး၏။ ဥစ္စတ္တနေန၊ အမြင့်အားဖြင့်။ အဋ္ဌယောဇန
 သတာဓိကာနိ၊ ယူဇနာ တရာ အလွန် ရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ
 ယောဇနသဟဿာနိ၊ ယူဇနာ လေးထောင် တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။

(ဓ) တာဝတိံသကာယိကာ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ် ကုန်
 သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ပဗ္ဗတဋ္ဌကာ၊ တောင်၌
 တည်သောနတ်တို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ အာကာသဋ္ဌကာ၊
 ကောင်းကင်၌တည်သော နတ်တို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။

(န) ဗဟုကာ၊ များစွာကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤအာကာသဋ္ဌက
 နတ်တို့သည်။ ဝေဟာယဿ၊ ကောင်းကင်၌သာတည်နေ
 ကြကုန်၏။ ဇာတရူပဿ၊ ရှေ့စင်ဖြင့်။ နိမ္မိတာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်
 ကုန်၏။ အဗ္ဘဿနန္တရေ၊ တခဲနက်သော တိမ်တိုက်တို့၏ အကြား၌
 ဝိဇ္ဇေ၊ လျှပ်စစ်ကဲ့သို့။ ဒဒ္ဒလ္လမာနာ၊ တောက်ပ ကုန် လျက်။
 အာဘေန္တိ၊ ထွန်းလင်းကုန်၏။

(ပ) ဝေဟာယသာမေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣမေ ဤ ဝိမာန်
တို့သည်။ ဝေ ဟာ ယသာ အာကာသေ ယေဝ သဏ္ဍိတာ၊
ကောင်းကင်၌သာလျှင် တည်ကြကုန်၏။ ဣမေ ဤဝိမာန်တို့သည်။
အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာ၊ ကောင်းကင်၌တည်သောဝိမာန်တို့တည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။

(ဖ) အဗ္ဘာ၊ တိမ်တိုက်။ မဟိကာ၊ ဆီးနှင်း။ ဓမ္မော၊ အခိုး
ရဇော၊ မြူ။ ရာဟု၊ ရာဟူ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဟိ
ဥပက္ခိလေသေဟိ၊ ဤညစ်ညူးကြောင်း ဘေးရန်တို့မှ။ ဝိပုမတ္တံ၊
ကင်းလွတ်သော။ ပုဏ္ဏစန္ဒမဏ္ဍလံ၊ လပြည့်ဝန်းကို။

(ဗ) သမ္မု၊ အဆွေ။ မမပိ၊ ငါ့အားလည်း။ သုရိယေန၊ နေနှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ ဇဝိတဝေဂံ၊ လျင်စွာ သွားသော
အဟုန်ကို။ ဒသေဟိ၊ ပြုပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ တောင်းပန်၏။

(ဘ) မဟာရာဇ၊ မြတ်သောမင်းကြီး။ သောဝေဂေါ၊ ထို
အဟုန်ကို။ ဒသေတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။
ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၏။

(မ) တေနဟိ၊ ထိုသို့ တပြီးကား။ သရိက္ခမတ္တံ၊ အတူမျှကို။
ဒသေဟိ၊ ပြုစမ်းပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ တောင်းပန်၏။

(ယ) မဟာရာဇ၊ မြတ်သောမင်းကြီး။ သရိက္ခမတ္တံ၊ အတူ
မျှကို။ ဒသေသာမိ၊ ပြုအံ့။

(ရ) သုရိယဿ၊ နေ၏။ ဂတိဝသေန၊ သွားခြင်း၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ ပမာဏတော၊ ပမာဏအားဖြင့်။ တိံသသတ
သဟဿာနိ၊ သုံးသန်း အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ယောဇနာနိ၊
ယူဇနာတို့တိုင်တိုင်။ ဒုရံ၊ ဝေးသော။ တံအဒ္ဓါနံ၊ ထိုခရီးသို့။

ယာတိ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုနေသည်။
ဥပရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဒိနေ ဒိနေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။
တတ္ထကံ၊ ထို သုံးသန်း အတိုင်း အရှည် ရှိသော ခရီးကိုသာလျှင်။
ယာတိ၊ သွား၏။

(လ) သူရိရော၊ နေသည်။ ကာဠပက္ခဥပေါသထေ၊ လဆုတ်
ပက္ခ ဥပုသ်နေ့၌။ စန္ဒေန၊ လနှင့်။ သဟေဝ၊ အတူတကွ
သာလျှင်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ တတော၊ ထိုအတူသွားသည်မှ။
ပရံ၊ နောက်၌။ ပါဠိပဒဒိဝသေ၊ အထွက်တရက်နေ့၌။ ယောဇနာနံ၊
ယူဇနာတို့၏။ သတသဟသံ၊ တသိန်းတိုင်တိုင်။ စန္ဒမဏ္ဍလံ၊
လဝန်းကို။ ဩဟာယ၊ စွန့်၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။

(ဝ) တေ၊ ထိုလ၊ နေတို့သည်။ ယုဂန္ဓရသမပ္ပမာဏေ၊ ယုဂန္ဓရ
တောင်နှင့်ညီမျှသောပမာဏရှိသော။ အာကာသပ္ပဒေသေ၊
ကောင်းကင်အရပ်၌။ ဝိစရဏတော၊ လှည့်လည် သောကြောင့်။
စက္ကဝါဠပဗ္ဗတဿ၊ စကြာဝဠာတောင်၏။ ဝေမဇ္ဈေန၊ အလယ်ဖြင့်။
ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။

(သ) တတော၊ ထိုမြင့်မိုရ်တောင်မှ။ ဥပဗျုပဗျေန၊ ထက်ဝက်
ထက်ဝက်သော။ ပမာဏေန၊ ပမာဏအားဖြင့်။ အဇ္ဈော
ဂါဠာ၊ သမုဒ္ဒရာရေ၌ နစ်လေကုန်ထသော။ ဥဂ္ဂတာ၊ အထက်
ကောင်းကင်သို့ တလေကုန်ထသော။ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန်
ထသော။ နာနာရတန ဝိစိတ္တာ၊ အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့်
ဆန်းကြယ် ကုန် ထ သော။ (ဧတေ သတ္တ မဟာ သေ လာ၊ ထို
တောင်ကြီး ခုနစ်လုံး တို့သည်။ ၎င်းသို့ ရောက်အောင် ဆိုက် စပ်
ရမည်။ အမှာ။)

(ဟ) စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ လ,နေတို့၏။ ဒွါစက္ကာလိသယောဇန
သဟဿပရိစရဏေန၊ ယူဇနာပေါင်း လေးသောင်း နှစ်
ထောင် အထက်၌ သွားသဖြင့်။

(ဠ) သုရိယဝိမာနံ၊ နေဗိမာန်သည်။ ပကတိမဂ္ဂတော၊ ပကတိ
လမ်းမှ။ အဓော၊ အောက်သို့။ ဩတရိတာ၊ သက်ဆင်း၍
ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်၏။ တဿ၊ ထိုနေဗိမာန်၏။ ဩရုယု၊ သက်၍။
စရဏေနော၊ သွားသဖြင့်သာလျှင်။ စန္ဒဝိမာနမ္ပိ၊ လဗိမာန်သည်
လည်း။ တဂ္ဂတိကတ္တာ၊ ထိုနေနှင့် အတူသွားသည် အဖြစ်ကြောင့်။
အဓော၊ အောက်သို့။ ဩရုယု၊ ဆင်း၍။ စရတိ၊ သွား၏။

(အ) သိနေရုဿစ၊ မြင့် မိုရ် တောင် ၏ ၎င်း ။ စက္ကဝါဠဿစ၊
စကြာဝဠာတောင်၏၎င်း။ ယံဌာနံ၊ အကြင်အရပ်သည်။
ဝေမဇ္ဈံ၊ အလယ်ဖြစ်၏။ တဿစ၊ ထိုအလယ်လမ်း၏ ၎င်း။
သိနေရုဿစ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏၎င်း။ ယံဌာနံ၊ အကြင်အရပ်သည်။
ဝေမဇ္ဈံ၊ အလယ်၌ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုအလယ်လမ်းဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော၊
သွားကုန်သည်ရှိသော်။ သိနေရုဿ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏။ သမိပေန၊
အနီးဖြင့်။ စရန္တိတိ၊ သွားကုန်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်
ကုန်၏။ ။စက္ကဝါဠသမိပေန၊ စကြာဝဠာတောင်၏ အနီးဖြင့်။
စရနမ္ပိ၊ သွားခြင်းကိုလည်း။ ဣမိနာနယေန၊ ဤနည်းဖြင့်
သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

(က) မဇ္ဈတော၊ အလယ်မှ။ ယာစမေရုမ္ပာ၊ မြင့်မိုရ်တိုင်အောင်
၎င်း။ ယာဝ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတာစ၊ စကြာဝဠာတောင်
တိုင်အောင်၎င်း။ ဒုဝေ သတသဟဿာနိ၊ နှစ်သိန်းတို့သည်၎င်း။

သဟဿာနုနသီတိစ၊ တထေဝင်ဖြင့် ယုတ်သော ရှစ်သောင်းတို့
သည်၎င်း။ အဋ္ဌသတံ၊ ရှစ်ရာသည်၎င်း။ ဒုဝေ သဠိယောဇနာနိ၊
ခြောက်ဆဲ့နှစ်ယူဇနာတို့သည်၎င်း။ ဒွိဂါဝုတံ၊ နှစ်ဂါဝုတ်သည်၎င်း။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(ကိ) ဥဘတော၊ နှစ်ပါးစုံသော။ အန္တတော၊ အန္တောဝီထိ၊
ဗဟိရဝီထိမှ။ မေရုစက္ကဝါဠာနံ၊ မြင့်မိုရ်စကြာဝဠာတို့၏။
အန္တရေ၊ အကြား၌။ ဧကံသတသဟဿဉ္စ၊ တသိန်း၎င်း။ သဟဿာ
နုနတာလီသံ၊ တထေဝင်ဖြင့်ယုတ်သော လေးသောင်းသည်၎င်း။
နဝသတနိ၊ ကိုးရာတို့သည်၎င်း။ ဧကတိံသယောဇနာနိစ၊ သုံးဆဲ့
တစ်ယူဇနာတို့သည်၎င်း။ ဂါဝုတံ၊ တစ်ဂါဝုတ်သည်၎င်း။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(ကီ) ကတိ နေသံ ဝီထိယောတိ ဧတ္ထ ပန၊ ဟူသော ဤပါဌ
၌ကား။ ဝီထိယော၊ ဝီထိတို့သည်။ အဇဝီထိ၊ ၎င်း။ နာဂ
ဝီထိ၊ ၎င်း။ ဂေါဝီထိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိသော၊ သုံးပါး
အပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါး တို့တွင်။
အဇာနံ၊ ဆိတ်တို့အား။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ ပဋိကုလံ၊ စက်ဆုတ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဟတ္ထိနာဂါနံ၊ နဂါးတို့အား။ မနာပံ၊
နှစ်သက်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဂုန္နံ၊ နွားတို့အား။ သိတုဏှသမ-
တာယ၊ အေ၊ အပူ မျှသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဖာသု၊ ချမ်းသာ
သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

(ကု) စန္ဒိမသုရိယာ၊ လ၊ နေတို့သည်။ အဇဝီထိံ၊ အဇဝီထိသို့။
အာရုဟန္တိ၊ တက်ကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဒေဇေါ၊
မိုးသည်။ ဧကပိန္နုမ္ပိ၊ တပေါက်မျှလည်း။ နဝသတိံ၊ မရွာ။

(က) ဥဒကာဘာဝေန၊ ရေမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဇာနု-
ရူပတာယ၊ ဆိတ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဇဝီထိတံ၊
အဇဝီထိဟူ၍။ သမညာ၊ အမည်သည်။ ဂတာ၊ ဖြစ်၏။

(ကေ) ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ နာဂဝိထိံ၊ နာဂဝီထိသို့။
အာရောဟန္တိ၊ တက်ကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ နဘံ၊
ကောင်းကင်သည်။ ဘိန္နဝိယ၊ ကဲ့သကဲ့သို့။ ပဿရတံ၊ ယိုစီး၏။

(ကဲ) ဥဒကဗဟုဘာဝေန၊ ရေများသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နာဂါနု-
ရူပတာယ၊ နဂါးနှင့်တူသည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်။ နာဂ-
ဝီထိတံ၊ ဟူ၍။ သမညာ၊ သည်။ ဂတာ၊ ၏။

(ကော) ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဂေါဝိထိံ၊ သို့။ အရောဟန္တိ၊
တက်ကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဥတုသမတာ၊ ဥတု၊
ညီမျှသည်အဖြစ်သည်။ သမ္ပဇ္ဇတံ၊ ပြည့်စုံ၏။

(ကော်) တာယဥတုသမတာယ၊ ထိုဥတုညီမျှသည်အဖြစ်ဟုဆိုအပ်
သော။ ဟေတုဘူတာယ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော
ကြောင့်။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ လနေတို့၏။ သာဂတံ၊ ထိုခရီးသည်။
ဂစါနုရူပတာယ၊ နွားနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂေါဝီထိတံ၊
ဟူ၍။ သမညာ၊ အမည်သည်။ ဂတာ၊ ဖြစ်၏။

(ကံ) ဝဿာနာဒိကေဟိ၊ ဝဿာနုဥတုအစရှိကုန်သော။ တီဟိ၊
သုံးပါးကုန်သော။ ဥတုဟိ၊ ဥတုတို့ဖြင့်။ ဒက္ခိဏာယနံ၊
ဒက္ခိဏာယာဉ်သွားသည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ အညေဟိ၊ တပါး
ကုန်သော။ တီဟိ၊ သုံးခုတို့ဖြင့်။ ဥတ္တရာယနံ၊ ဥတ္တရာယာဉ် သွား
သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ အယနံဒယံ၊ အသွားနှစ်ခု အပေါင်းသည်။
ဝသော၊ တနှစ်မည်၏။

(ကား) ဝဿာနာဒိကေဟိ၊ ဝဿာနဥတု အာရုံကုန်သော။ တိဟိ၊
သုံးပါးကုန်သော။ ဥတုဟိ၊ ဥတုတို့ဖြင့်။ ဒက္ခိဏာယနံ၊
ဒက္ခိဏာယာဉ် သွားသည်။ ဟောဘိ၊ ဧ။ သူရိယဿ၊ နေ၏။
ဒက္ခိဏဒိသာဂမနံ၊ တောင်အရပ်သို့ သွားသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။

(ခါ) အညေဟိ၊ တပါးကုန်သော။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။
သိသိရဝသန္တဂိမေဟိ၊ သိသိရဥတု၊ ဝသန္တဥတု၊ ဂိမ္မဥတု၊
တို့ဖြင့်။ ဥတ္တရာယနံ-ဥတ္တရဒိသာဂမနံ၊ မြောက်အရပ်သို့သွားသည်။
ဘဝတိ၊ ဧ။

(ခိ) ဣမသ္မိံဒီပေ၊ ဤကျွန်း၌။ ဌိတမဇ္ဈနိကဝေလာယံ၊ နေ
မုန်းတည့်သော အခါ၌။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟာဝါသီနံ၊ အရှေ့ကျွန်း
သားတို့အား။ အတ္ထဂံမနဝသေန၊ ဝင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ဥပနံ၊ ထက်ဝက်သော။ သူရိယမဏ္ဍလံ၊ နေစန်းသည်။ ပညာယတိ၊
ထင်၏။ အပရဂေါယာနဝါသီနံ၊ အနောက်ကျွန်းသား တို့အား။
ဥဂ္ဂမနဝသေန၊ နေထွက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပနံ၊ ထက်ဝက်
သော။ သူရိယမဏ္ဍလံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ သေသ-
ဒီပေသုဝိ၊ ကြင်းသော ကျွန်းတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။

(ခိ) တသ္မိံခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ ဂဂနတလံ၊ ကောင်းကင် အပြင်
ကို။ အတိလဗန္ဓမိဝ၊ ခုန်သကဲ့သို့။ ပရိပဏံ၊ ပြည့်သော။
စန္ဒမဏ္ဍလံ၊ လဝန်းကို။ ရာဟု၊ ရာဟုသည်။ အဝတ္ထရိ၊ ဘမ်း၏။
စန္ဒပဘာ၊ လရောင်သည်။ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်၏။

(ခု) စက္ကဝါဠန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ လောကဓာတု၊ လောကဓာတ်
တည်း။ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ သာ၊ ထိုလောကဓာတ်ကို။
နေမိမဏ္ဍလသဒိသေန၊ အကွပ် အဝန်းနှင့် တူသော။ စက္ကဝါဠ-

ပဗ္ဗတေန၊ စကြာဝဠာတောင်ဖြင့်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။
ပရိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ဝန်းရံအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ကဝါဠန္တိ၊ စကြာ
ဝဠာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

(ခု) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အယံမဟာပထဝီ၊ ဤမြေကြီးသည်။
ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်၏။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။
ဝါတေ၊ လေ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ ဝါတော၊ လေသည်။
အာကာသဋ္ဌော၊ ကောင်းကင်၌တည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(ခေ) တတ္ထ၊ ထို စကြာဝဠာတိုက်၌။ ဒုဝေ သတသဟဿာနိ၊
နှစ်သိန်းတို့သည်၎င်း။ စတ္တာရိ နဟုတာနိစ၊ လေးသောင်း
တို့သည်၎င်း။ ဧတ္တကံ-ဧတ္တကေန၊ ဤမျှသော။ ဗဟလတ္တေန၊
အထူး၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အယံဝသုန္ဓရာ၊ ဤမြေကို။ ပဗ္ဗိတေဟိ၊
ပညာရှိတို့သည်။ သင်္ခါတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။

(ခဲ) တဿာဝေပထဝီယာ၊ ထိုမြေကို။ သန္ဓာရကံ၊ ခံပေတတ်
သော။ ဇလံ၊ ရေသည်။ စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ၊
လေးသိန်းတို့သည်၎င်း။ အဋ္ဌေဝ နဟုတာနိစ ရှစ်သောင်းတို့သည်
၎င်း။ ဧတ္တကံ-ဧတ္တကေန၊ သော။ ဗဟလတ္တေန၊ အထူး၏ အဖြစ်
အားဖြင့်။ ဝါတေ၊ လေ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။

(ခေါ) တဿာပိ၊ ထိုရေကို။ သန္ဓာရကော၊ ကောင်းစွာခံပေ
သော။ မာလုတော၊ သေသည်ကား။ နာသတသဟဿာနိ၊
ကိုးသိန်းတို့၎င်း။ သဋ္ဌိစေဝသဟဿာနိ၊ ခြောက်သောင်းတို့သည်
၎င်း။ နဘံ၊ အောက်ကောင်းကင်သို့။ ဥဂ္ဂတော၊ တက်၏။ သော၊
ဤ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ အထူးသည်လျှင်။ လောကဿ၊ စကြာဝဠာ
တိုက်၏။ သဏ္ဍိတိ၊ တည်ရာတည်း။

(ခေါ) ကေံ စက္ကဝါငံ၊ စကြာဝဠာ တတိုက်သည်။ အာယာမ-
 တောစ၊ အလျားအားဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္တာရတောစ၊ အနံ
 အားဖြင့်၎င်း။ ယောဇနာနံ၊ ယူဇနာတို့၏။ ဒွါဒသသတသဟ-
 သာနံ၊ တသန်း နှစ်သိန်း တို့ သည်၎င်း။ တီဏံ သဟသာနံ၊
 သုံးထောင် တို့သည်၎င်း။ စတ္တရိ သတာနံ၊ လေးရာ တို့သည်၎င်း။
 ပညာသည္ဇယောဇနာနံ၊ ယူဇနာ ငါးဆယ်တို့သည်၎င်း။ ဧတ္တကံ-
 ပမာဏံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ခံ) ပရိက္ခေပတော၊ အဝန်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။
 ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းသည်။ ဆတ္တိံ သ သတသဟသာနံ၊
 သုံးသန်း ခြောက်သိန်း တို့ သည်၎င်း။ ဒသဉ္စေဝ သဟသာနံ၊
 တသောင်းတို့သည်၎င်း။ အချုချာနံ သတာနံ၊ သုံးရာငါးဆယ်တို့
 သည်၎င်း။ ဧတ္တကံပမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ခါး) ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သိနေရပဗ္ဗတရာဇာ၊ မြင့်မိုရ်တောင်
 မင်းသည်။ အာယာမေန၊ အလျားအားဖြင့်။ စတုရာသီတိ-
 ယောဇနသဟသာနံ၊ ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင်ရှိကုန်၏။
 ဝိတ္တာရေန၊ အနံအားဖြင့်။ စတုရာသီတိယောဇနသဟသာနံ၊
 ရှိကုန်၏။ စတုရာသီတိယောဇနသဟသာနံ၊ တို့တိုင်တိုင်။ မဟာ-
 သမုဒ္ဒေ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌။ အဇ္ဈောဂါဠော၊ နှစ်မြှုပ်၏။ စတုရာ-
 သီတိယောဇနသဟသာနံ၊ တို့တိုင်တိုင်။ မဟာသမုဒ္ဒါ၊ မဟာ
 သမုဒ္ဒရာမှ။ အစ္စဂ္ဂတော၊ တက်၏။

(ဂါ) ယုဂန္ဓရော၊ တောင်၎င်း။ ဤသဓရော၊ ၎င်း။ ကရဝီကော၊
 ၎င်း။ သုဒဿနော၊ ၎င်း။ နေမိန္ဒရော၊ ၎င်း။ ဝိနတကော၊
 ၎င်း။ ဗြဟ္မာ၊ ကျယ်စွာသော။ အဿကဏ္ဍောဂီရိ၊ အဿကဏ်
 တောင်၎င်း။

(ဂိ) သီဒန္တရသမုဒ္ဒေ၊ သီဒါ သမုဒ္ဒရာ၌။ သတ္တ၊ ခုနစ်လုံး
 ကုန်သော။ တေပဗ္ဗတ၊ ထိုတောင်တို့သည်။ အနုပဋိ-
 ပါတိယ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သမုဂ္ဂတ၊ ပေါ်တက်ကုန်၏။
 သောပါနသဒိသ၊ စောင်းတန်းနှင့်တူကုန်သည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။
 ဌိတ၊ တည်ကုန်၏။

(ဂီ) တတေ၊ ထိုမြင့်မိုရ်တောင်မှ။ ဥပဗျုပဗျေန၊ ထက်ဝက်
 ထက်ဝက်သော။ ပမာဏေန၊ ပမာဏအားဖြင့်။ အဇ္ဈော-
 ဂါဠာ၊ သမုဒ္ဒရာရေ၌ နစ်လေကုန် ထ သော။ ဥဂ္ဂတ၊ အထက်
 ကောင်းကင်သို့တက်လေကုန်ထသော။ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန်
 ထသော။ နာနာရတန ဝိစိတ္တာ၊ အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့်
 ဆန်းကြယ်ကုန်ထသော။ (မဟာသေလာ၌ စပ်လေ)

(ဂု) ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်လည်း။ ဥဗ္ဗေ-
 ဓော၊ အစောက်ကို သာလျှင် ယူရသည်။ န၊ မဟုတ်။
 အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဿ၊ ထိုမြင့်မိုရ်တောင်၏။
 အာယာမဝိတ္တာရာပိ၊ အလျား အနံတို့သည်လည်း။ တတ္တကာယေ၊
 ထိုမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

(ဂူ) စက္ကဝါဠသိလုစ္စယော၊ စကြာဝဠာတောင်သည်။
 မဟဏ္ဏဝေ၊ သမုဒ္ဒရာ၌။ အဇ္ဈောဂါဠာ၊ နစ်လေ
 သည်ကား။ ဒွေအသီတိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်း နှစ်ထောင်
 တို့တည်း။ အစ္စဂ္ဂတေ၊ အထက်ကောင်းကင်သို့တက်သည်လည်း။
 တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလည်းကောင်းတည်း။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုမြင့် မိုရ်
 သတ္တရဗ္ဗန်စသောအလုံးစုံကို။ ပရိက္ခိပိတု၊ ရံ၍။ အယံလောက-
 ဓာတု၊ ဤလောကဓာတ်သည်။ ဌိတ၊ တည်၏။

(၈၀) တီသဒီပေသု၊ သုံးကျန်းတို့၌။ ကေပုဟာရေန၊ တပြိုင်
 နက်ဖြင့်။ အာလောကကရဏသမတ္တာပိ၊ အလင်းကို
 ပြုခြင်းငှါ စမ်းနိုင် သော်လည်း။ စန္ဒိမသုရိယာ၊ လ၊ နေတို့သည်။
 တတ္ထ၊ ထိုစကြာဝဠာတောင်၏ပြင်ပ၌။ အာလောကံ၊ အလင်းကို။
 နဒသေန္တိ၊ မပေးနိုင်ကုန်။ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ တေ၊ ထိုလ၊ နေ
 တို့သည်။ ယုဂန္ဓရသပေမာဏေ၊ ယုဂန္ဓရ်တောင်နှင့် ညီမျှသော။
 အာကာသပုဒေသေ၊ ကောင်းကင်အရပ်၌။ ဝိစရဏတော၊ လှည့်
 လည်သောကြောင့်။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတဿ၊ စကြာဝဠာတောင်၏။
 ဝေမဇ္ဈေန၊ အလယ်ဖြင့်။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ စက္ကဝါဠ-
 ပဗ္ဗတဉ္စ၊ စကြာဝဠာ တောင်ကိုလည်း။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။
 လောကန္တရနိရယာ၊ လောကန္တရိုက် ငရဲတို့သည်။ ဌိတာ၊ တည်
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေ၊ ထိုလ၊ နေတို့သည်။ တတ္ထ၊
 ထိုစကြာဝဠာပြင်ပ၌။ အာလောကံ၊ အရောင်ကို။ နဒသေန္တိ၊
 မပေးနိုင်ကုန်။

(၈၁) သိနေရုယုဂန္ဓရာဒီနံ၊ မြင့်မိုရ်၊ ယုဂန္ဓရ် အစရှိသည်တို့၏။
 အန္တရေ၊ အကြား၌။ သီဒန္တရသမုဒ္ဒါနာမ၊ သီဒန္တရ
 သမုဒ္ဒရာ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမုဒ္ဒရာ၌။
 ဥဒကံ၊ ရေသည်။ မောရပတ္တမတ္တမိ၊ ဥဒေါင်းငှက်၏ အမွှေးမျှ
 သည်လည်း။ ပက္ခိတ္တံ၊ ချအပ်သည်ရှိသော်။ ပတိဋ္ဌာတုံ၊ တည်
 ခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ သီဒတေဝ၊ နစ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသမုဒ္ဒရာတို့ကို။ သီဒသမုဒ္ဒါ-
 နာမ၊ သီဒါသမုဒ္ဒရာ မည်ကုန်၏ဟူ၍။ ငစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပန၊
 ထိုသီဒါသမုဒ္ဒရာတို့ သည်ကား။ ဝိတ္တာရေတော၊ အပြန် အကျယ်
 အားဖြင့်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သိနေရုအာဒီနံ၊ မြင့်မိုရ်

တောင် အစရှိသည် တို့၏။ အစွဲဂ္ဂမသမာနပရိမာဏာ၊ အမြင့်
အစောက် ပမာဏနှင့်တူသော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

(၈၆) တာဝတိံသဘဝနံ၊ တာဝတိံသဘုတ်ပြည်သည်။ ဒသ-
သဟဿယောဇနံ၊ ယူဇနာ တသောင်းရှိ၏။ အသုရ-
ဘဝနဉ္စ၊ အသုရာဘုံသည်လည်းကောင်း။ အဝီစိ မဟာနိရယောစ၊
အဝီစိ ငရဲကြီးသည် လည်းကောင်း။ ဇမ္ဗူဒီပေါစ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း
သည်လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။

(၈၇) ဇမ္ဗူဒီပေါပန၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသည်ကား။ အာယာမတောစ၊
အလျားအားဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္ထာရတောစ၊ အနံအားဖြင့်၎င်း။
ဒသသဟဿယောဇန ပရိမာဏော၊ ယူဇနာတသောင်း အတိုင်း
အရှည်ရှိ၏။ တတ္ထစ၊ ထိုတသောင်းတို့တွင်လည်း။ စတုသဟဿ-
ယောဇနပုမာဏော၊ ယူဇနာလေးသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော။
ပဒေသော၊ အရပ်သည်။ တဒုပဘောဂီ သတ္တာနံ၊ ထိုမြေ၌ ခံစား
ကုန်သောသတ္တဝါတို့၏။ ပုညက္ခယာ၊ ကောင်းမှုကုန်ခြင်းကြောင့်။
ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌော၊ လှမ်းမိုးသည် ဖြစ်၍။
သမုဒ္ဒေါတိ သင်္ချံ၊ သမုဒ္ဒရာဟူသော အရေအတွက်သို့။ ဂတော၊
ရောက်၏။ တိသဟဿယောဇနပုမာဏော၊ ယူဇနာသုံးထောင်
ပမာဏရှိသောအရပ်၌။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဝသန္တိ၊ နေကြ
ကုန်၏။ တိသဟဿယောဇနပုမာဏော၊ ယူဇနာ သုံးထောင်ရှိသော
အရပ်၌။ ဟိမဝဂါ၊ ဟိမဝန္တာတောင်သည်။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

(ဂံ) မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာသည်။ ယာဝစက္ကဝါဠ-
 ပါဒမူလာ၊ စကြာဝဠာတောင်ခြေတိုင်အောင်။ အနုပုဗ္ဗ-
 နိန္ဒောယထာ၊ အစဉ်အတိုင်း နက်ရှိုင်းသွားသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
 မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာသည်။ ယာဝ သိနေရုပါဒမူလာ၊
 မြင့်မိုရ်တောင်ခြေ တိုင်အောင်။ အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော၊ အစဉ် အတိုင်း
 နက်စောက်၍သွား၏။

(ဂါး) အယံပထဝီနာမ၊ ဤ ကမ္ဘာမြေ မည်သည်ကား။ တိရိယံ၊
 ဖီလာ၊ ဝါ- အလျားအနံ။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
 အပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလျား အနံ
 အပိုင်း အခြား မရှိလေသောကြောင့်။ “ ဧတ္တကံ ဗဟလတ္တေန၊
 သင်္ခါတာယံ ဝသုန္ဓရာ-တိ ” ၊ ဟူ၍။ ဗဟလတောယေစ၊ အထူ
 အားဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်း အခြားကို။ ဝုတ္တော၊
 ဆိုအပ်၏။ ပန၊ အကြောင်းပြုကို ဆိုဦးအံ့။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတာနံ၊
 စကြာဝဠာတောင်တို့၏။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတန္တရေဟံ၊ တပါးသော
 စကြာဝဠာတောင်တို့နှင့်။ သမ္ဗုဒ္ဓဌာနေ၊ ထိစပ်ရာအရပ်၌။ ပထဝီ၊
 ကမ္ဘာမြေသည်။ ဧကောဗဒ္ဓါ၊ တစပ်ထည်းစပ်၍ တည်သည်သာ
 လျှင်တည်း။ ဝိဝဠကာလေ၊ ကမ္ဘာတည်သောအခါ၌။ သဏ္ဍဟဒ္ဒိ
 မာနာပိ၊ တည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပထဝီ၊ မြေသည်။ ယထာ-
 သဏ္ဍိတပထဝီယာ၊ တည်မြဲ တိုင်းသော မြေနှင့်။ ဧကောဗဒ္ဓါ၊
 တစပ်ထည်း ထိစပ်၍သာလျှင်။ သဏ္ဍဟတိ၊ တည်၏။

(သာ) ဥတ္တရကုရု၊ မြောက်ကျွန်းသည်။ အဋ္ဌသဟာသယောဇနော၊
 ယူဇနာ ရှစ်ထောင်ရှိ၏။

(ဆီ) ဥတ္တရကုရုကာနံ၊ မြောက်ကျွန်းသူ၊ မြောက်ကျွန်းသား
တို့၏။ ပုညာနုဘာဝသိဒ္ဓေါ၊ ကောင်းမှု အာနုဘောဂ်ဖြင့်
ပြီးသော။ အယမ္ပိဝိသေသော၊ ဤသို့သောထူးခြားချက်ကိုလည်း။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိမှတ်အပ်၏။

(နောက်ဆက်တွဲ နိဿယပိုင်း ပြည့်စုံပြီ။)

ဆု တောင်း ပတ္ထ နာ ။

ဩကာသလောကအတွင်း၌ နေထိုင်ကြကုန်သော
ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားအပေါင်းတို့သည်
အမှန်တရားအတိုင်း ဥာဏ်မျက်စိ ပွင့်လင်း၍
ချမ်းသာခြင်းသုခကိုရကြပါစေ-- ။

ကျေညာချက်။

စာမျက်နှာ ၅၂-၌ ပြထားသော ကောင်းကင် ခရီးပုံစံ
စက်ဝိုင်းဘလောက်သည် အရောင်ဖြင့် ခွဲခြား၍မထားသည့်အပြင်
အလွန် သေးငယ် နေသောကြောင့် အခြေခံမရှိသူများ လ-နေ
သွားပုံကို အသိ ခက်ပါ လိမ့် မည်။ ထို့ကြောင့် သီးခြားပုံကြီး
ထုတ်လုပ်၍ ရောင်စုံ ကာလာဖြင့် ခြယ်လယ်ပြီးလျှင် ဖြန့်ချိရန်
ရည်ရွယ်ပါသည်။ သင့်တော်ကြောင်း၊ အလို့ရှိကြောင်း အမှာစာ
ပေး၍ ထောက်ခံ အားပေးကြပါလျှင် ပိုလုပ်ဆောင်ရန် မည်
ဖြစ်ကြောင်း ကျေညာပုံကပါ သာ။

ကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်
စာကြည့်တိုက်

(အောက်က စာကို ဖတ်ကြည့်ပါ)

RESEARCH DIVISION
DIRECTORATE OF INFORMATION
x

- (၁) လမိမာန်ရဲ့ တည်ရာဟာ မြေကြီးလား
ကောင်းကင်လား။
- (၂) လမိမာန်မှာ သက်ရှိ သတ္တဝါ ရှိသလား။
- (၃) လဟာ အယ်လောက် မြန်မြန် သွားသလဲ။
- (၄) လ-ဟာ အယ်လောက် အမြင့်က သွားသလဲ။
- (၅) လ ကိုရောက်အောင်သွားဖို့ နည်းလမ်းပြပါ။
- (၆) ကမ္ဘာမြေကြီးဟာ အလုံးလား, အပြားလား။

ဤသို့စသည် ပြဿနာပေါင်းများစွာတို့ကို ဒေသနာ့တော်
နယအတိုင်း တိကျအောင် ဤစာတမ်းမှာ ဖြေဆိုထားပြီ။
ရေးသားသူသဘောအတိုင်း ဖြေဆိုချက် တကွက်မျှမပါ။ ဖြစ်ပေါ်
နေသော ပြဿနာများ၏ အမှန်ကိုသိနိုင်အောင် ဤစာတမ်းဖြင့်
ချိန်ထိုးကြည့်ပါ။

ချစ်မိတ်ဆွေကို ဘိတ်ခေါ်လျှက်။

ဆေးရောင်စုံပုံနှိပ် လုပ်ငန်း အမျိုးမျိုး၊ ဖေါင်
ရွှေတံဆိပ် အမျိုးမျိုး၊ ရုံးသုံး (ဖေါင်) များ၊ စာအုပ်
လုပ်ငန်း အမျိုးမျိုးကို ခေတ်မီ၍ အချိန်မှန်နှင့် ဈေး
ချိုသာစွာ ပြုလုပ် ပေးနေပါသည်။

(ဒေါ်လှစေ့ ရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်) အမှတ် ၉၇/၁၊
ကင်းဘဲ (လ်) လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

